

No. 37747

**Mexico
and
Sweden**

**Agreement between the Government of the United Mexican States and the
Government of the Kingdom of Sweden concerning the promotion and reciprocal
protection of investments (with protocol). Stockholm, 3 October 2000**

Entry into force: *1 July 2001 by notification, in accordance with article 21*

Authentic texts: *English, Spanish and Swedish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Mexico, 21 September 2001*

**Mexique
et
Suède**

**Accord entre le Gouvernement des États-Unis du Mexique et le Gouvernement du
Royaume de Suède concernant la promotion et la protection réciproque des
investissements (avec protocole). Stockholm, 3 octobre 2000**

Entrée en vigueur : *1er juillet 2001 par notification, conformément à l'article 21*

Textes authentiques : *anglais, espagnol et suédois*

Euregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Mexique, 21 septembre
2001*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED MEXICAN STATES AND THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN CONCERNING THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the United Mexican States and the Government of the Kingdom of Sweden,

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Countries and to maintain fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and reciprocal protection of such investment favour the expansion of the economic relations between the two Contracting Parties and stimulate investment initiatives,

Have agreed as follows:

Chapter One: General Provisions

Article 1. Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. "investment" shall mean any kind of asset owned or controlled, directly or indirectly, by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and shall include in particular, though not exclusively:

- a) an enterprise, constituted or organised under the laws of the latter Contracting Party;
- b) shares and other kinds of interest in an enterprise;
- c) claims to money, to other assets or to any performance having an economic value except for:
  - i) claims to money that arise solely from commercial contracts for the sale of good or services;
  - ii) the extension of a credit in connection with a commercial transaction, such as trade financing;
  - iii) credits with a maturity of less than three years, by a natural or legal person in the territory of a Contracting Party to a natural or legal person in the territory of the other Contracting Party. However, the exception concerning credits with a maturity of less than three years and the extension of a credit in connection with a commercial transaction, such as trade financing, shall not apply to credits granted by an investor of a Contracting Party to an enterprise constituted or organised under the laws of the other Contracting Party, that is its investments.

- d) intellectual property rights, technical processes, trade names, know-how and goodwill;
- e) interests arising from the commitment of capital or other resources in the territory of a Contracting Party to economic activity in such territory, such as under
  - i) contracts involving the presence of an investor's property in the territory of the Contracting Party, including leasing, turnkey or construction contracts, or concessions, or
  - ii) contracts where remuneration depends substantially on the production, revenues or profits of an enterprise;
- f) any other movable and immovable property, acquired or used for economic benefit or other business purposes, as well as any other property rights, such as mortgages, liens, pledges, usufructs, leases and similar rights.

A change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments, provided that the result of such a change is covered by the definition of investment. Returns of an investment shall be given the same treatment and protection as an investment.

A payment obligation from, or the granting of a credit to a Contracting Party or to a state enterprise is not considered an investment.

2. "investor" shall mean with regard of a Contracting Party:

- a) any natural person who is a national of a Contracting Party in accordance with the laws of that Contracting Party; and
- b) legal persons constituted under the laws of that Contracting Party, making an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. "returns" shall mean the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, include profit, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. "territory" shall mean the land territory, the internal water and the territorial sea of each Contracting Party as well as the exclusive economic zone, the seabed and subsoil, over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall, subject to its general policy in the field of foreign investment, promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its legislation.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations relating to the entry, stay and work of a natural person, examine in good faith and give sympathetic consideration to requests by investors of the other Contracting Party and key personnel who are employed by such investors including family members, to enter, leave and remain in its territory for the purpose of carrying out activities connected with the making or the management, use, enjoyment or disposal of an investment.

3. Investment by investors of a Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment in accordance with the relevant international standards under Interna-

tional Law. Neither Contracting Party shall impair by arbitrary or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of such investments.

Article 3

National and Most Favoured Nation Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investments made in its territory by investors of the other Contracting Party a treatment which is no less favourable than that accorded to investments made by its own investors or by investors of third States, whichever is the more favourable.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph (1) of this Article, a Contracting Party shall not be obliged to extend to investors of the other Contracting Party and their investments the benefits of any treatment, preference or privilege which are extended, on account of membership of or association with a customs union, a common market or a free trade area, to investors of a third state and their investments.

3. This Article shall not be applicable to tax measures. Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of either Contracting Party derived from any tax convention. In the event of any inconsistency between the provisions of this Agreement and any tax convention, the provisions of the latter shall prevail.

Article 4

Expropriation and Compensation

(1) Neither Contracting Party shall expropriate or nationalise an investment of an investor of the other Contracting Party, either directly or indirectly through measures tantamount to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except:

- (a) for a public purpose;
- (b) on a non-discriminatory basis;
- (c) in accordance with due process of law: and
- (d) on payment of compensation in accordance with paragraphs 2 and 3.

(2) Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation took place (date of expropriation"), and shall not reflect any change in value occurring because the intended expropriation had become known before the date of expropriation. Valuation criteria shall include the going concern value, asset value including declared tax value of tangible property, and other criteria, as appropriate, to determine the fair market value.

(3) Compensation shall be paid without delay, be fully realisable and freely transferable. In the event that the payment of compensation is delayed such compensation shall be paid in an amount which would put the investor in a position no less favourable than the position in which it would have been had the compensation been paid immediately on the

date of expropriation including interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation until the date of payment.

Article 5. Compensation for losses

Investors of either Contracting Party who suffer losses of their investments in the territory of the other Contracting Party due to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded with respect to restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment, which is no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third State. Resulting payments shall be transferable without delay in a freely convertible currency.

Article 6. Transfers

1) Each Contracting Party shall allow without delay, the transfer in a freely convertible currency of payments in connection with an investment, such as:

- (a) the returns;
- (b) the proceeds from a total or partial sale or liquidation of an investment;
- (c) payments made under contract including a loan agreement;
- (d) compensation under Articles 4 and 5; and
- (e) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad working in connection with an investment.

2. Any transfer referred to in this Agreement shall be effected at the market rate of exchange existing on the day of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for conversion of currencies into Special Drawing Rights.

3. Notwithstanding paragraph (1) above, a Contracting Party may delay or prevent a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application of measures:

- a) to protect the rights of creditors;
- b) relating to or ensuring compliance with laws and regulations:
  - i. on the issuing, trading and dealing in securities, futures and derivatives,
  - ii) concerning reports or records of transfers, or
- c) in connection with criminal offences and orders or judgements in adjudicatory proceedings.

However, such measures and their application shall not be used as a means of avoiding the Contracting Party's commitments or obligations under this Agreement.

4. In case of serious balance of payments difficulties or the threat thereof, each Contracting Party may temporarily restrict transfers provided that such a Contracting Party implements measures or a programme in accordance with the International Monetary Fund standards. These restrictions would be imposed on an equitable, non-discriminatory and good faith basis.

Article 7. Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to any of its investors under a guarantee against non-commercial risks it has granted in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the transfer of any right or title of such an investor to the former Contracting Party or its designated agency and the subrogation of the former Contracting Party or its designated agency to any such rights or title.

2. Unless agreed otherwise in writing by the Contracting Parties, in case of a dispute, only the investor or a privately owned legal person to which the Contracting Party, its designated agency or the investor has assigned its rights may initiate, or participate in proceedings before a national tribunal or submit the case to international arbitration in accordance with the provisions of Chapter II, Section 1.

Chapter Two: Dispute Settlement

Section I. Settlement of Disputes Between a Contracting Party And an Investor of The Other Contracting Party

Article 8. Scope and Standing

1. This Section of the Agreement establishes rules under which an investor of one Contracting Party may submit a dispute with the other Contracting Party to international arbitration.

2. An investor of a Contracting Party may submit to arbitration, either on its own behalf or on behalf of an enterprise constituted or organised under the laws of the other Contracting Party being an investment of such an investor, a claim arising out of an alleged breach of an obligation under this Agreement by the latter Contracting Party which causes loss or damage to the investor or its investment.

3. An investor of one Contracting Party may not allege that the Contracting Party has breached an obligation under this Agreement both in arbitration and in proceedings before a national Court or administrative tribunal of the latter Contracting Party. Where an enterprise constituted or organized under the laws of a Contracting Party being an investment of an investor of the other Contracting Party, alleges in proceedings before a national Court or administrative tribunal that the former Contracting Party has breached an obligation under this Agreement, the investor may not allege the breach in an arbitration under this Agreement.

4. An enterprise that is an investment may not make a claim under this Section.

5. Only claims arising out of events which occurred after the entry into force of this Agreement may be submitted to arbitration.

6. An investor may submit a claim to arbitration only if it, and when it acts on behalf of an enterprise constituted or organised under the laws of the other Contracting Party being an investment of such an investor, both the investor and the enterprise waive their right to initiate or continue before any administrative tribunal or court or other dispute settlement

procedures, any proceedings with respect to the measure of the disputing Contracting Party that is alleged to be a breach of the Agreement, except for proceedings for injunctive, declaratory or other extraordinary relief, not involving the payment of damages, before all administrative tribunal or court under the law of the disputing Contracting Party.

7. Where a disputing Contracting Party has deprived a disputing investor of control of an enterprise a waiver from the enterprise under paragraph 6 shall not be required.

Article 9. Means of Settlement, time periods and notification

1. Disputes shall if possible be settled by consultations or negotiations.

2. If the dispute can not be settled according to paragraph (1) and provided that six months have elapsed from the date on which the investor through written notice to the Contracting Party raised the dispute, and written notice of his intention to submit a claim to arbitration has been given at least 60 days in advance, but not later than 4 years from the date the investor first acquired or should have acquired knowledge of the events which gave rise to the dispute, the investor may choose to submit the dispute for resolution in accordance with this Article to:

i) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (the "Centre"), established pursuant to the Convention on Settlement of Investment Disputes between States and nationals of other States ("the ICSID Convention"), if the Contracting Party of the Investor and the disputing Contracting Party are both parties to the ICSID Convention;

ii) the Centre under the rules governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the Centre, if the Contracting Party of the investor or the disputing Contracting Party, but not both, is party to the ICSID Convention;

iii) an ad hoc arbitration tribunal established under the current Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL);

iv) the International Chamber of Commerce, by an ad hoc tribunal under its rules of arbitration.

3. The notice referred to in paragraph 2, shall specify:

a) the name and address of the disputing investor and, where a claim is made by an investor of a Party on behalf of an enterprise, the name and address of the enterprise;

b) the provisions of this Agreement alleged to have been breached and any other relevant provisions;

c) the issues and the factual basis for the claim; and

d) the relief sought and the approximate amount of damages claimed.

4. The applicable arbitration rules shall govern the arbitration except to the extent modified by this Section.

Article 10. Place of Arbitration

Any arbitration shall be held in a State that is a party to the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York on

June 10, 1958 (the "New York Convention"). Claims submitted to arbitration shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for the purpose of Article 1 of the New York Convention.

Article 11. Contracting Party Consent

Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute to international arbitration in accordance with this Section.

Article 12. Written Agreement of the Disputing Parties to International Arbitration

The consent given by a Contracting Party in Article 11 together with either the written submission of the dispute to arbitration by the investor pursuant to Article 10 or the investor's advance written consent to such submission, shall constitute the written consent and the written agreement of the parties to the dispute to its submission for settlement for the purposes of Chapter II of the ICSID Convention, the ICSID Additional Facility Rules, Article I of the UNCITRAL Arbitration Rules, the Rules of Arbitration of the ICC, and Article II of the New York Convention.

The consent includes the assumption of jurisdiction over the dispute by a tribunal constituted under Article 14 on consolidated proceedings for multiple claims.

Article 13. Formation of the Arbitral Tribunal

1. Unless the parties to the dispute agree otherwise, the arbitral tribunal shall comprise three members. Each party to the dispute shall appoint one member and the disputing Parties shall agree upon a third member as their chairman.

2. Members of arbitral tribunals shall have experience in international law and investment matters.

3. If an arbitral tribunal has not been constituted within 90 days from the date the claim was submitted to arbitration, on request of any of the parties to the dispute, the member or members not yet appointed shall be nominated by an appointing authority. For arbitration under Article 9 paragraph i) to iii) the appointing authority shall be the Secretary-General of ICSID and for arbitration under Article 9 paragraph iv) the appointing authority shall be the International Court of Arbitration of the ICC. The chairman of the arbitral tribunal shall not be a national of either of the Contracting Parties.

Article 14. Consolidation of Multiple Claims

1. In the event an investor submits a claim on behalf of an enterprise being its investment, and simultaneously, another investor or other investors participating in the same enterprise but not controlling it, submit claims on their behalf as a consequence of the same breach of the Agreement; or, when two or more claims are submitted to arbitration in separate proceedings arising from common legal or factual issues, the Contracting Party, party to the dispute, may request that all or part of the claims be submitted for consolidated consideration by a separate arbitral tribunal established under this Article.

2. The Contracting Party, party to the dispute, shall deliver the request to each investor party to the proceedings sought to be consolidated.

3. A tribunal of consolidation established under this Article shall be installed under the UNCITRAL Arbitration Rules and shall conduct its proceedings in accordance with those Rules, except as modified by this Section. The members of the Arbitral Tribunal shall be appointed by the Secretary-General of ICSID.

4. The arbitral tribunal shall assume jurisdiction over all or part of the disputes and the other arbitral proceedings shall be stayed or adjourned, as appropriate if, after considering the views of the parties, it decides that to do so would best serve the interest of fair and efficient resolution of the disputes and that the disputes fall within the scope of this Article.

5. At the request of the Contracting Party, party to the dispute, the arbitral tribunal established under this Article may decide, on the same basis and with the same effect as under paragraph 4, whether to assume jurisdiction over all or part of a dispute falling within the scope of this Article which is submitted to arbitration after the initiation of consolidation proceedings.

Article 15. Indemnification

A Contracting Party, party to the dispute, shall not assert as a defence, counterclaim, right of set-off or for any other reason, that indemnification or other compensation for all or part of the alleged losses or damages has been received or will be received pursuant to an indemnity, guarantee or insurance contract. Nonetheless, the Contracting Party may require evidence that the compensating party agrees to that the investor exercises the right to claim compensation.

Article 16. Applicable Law

An arbitral tribunal established under this Section shall decide the dispute in accordance with this Agreement and applicable rules and principles of international law.

Article 17. Awards and Enforcement

1. Arbitration awards may provide the following forms of relief:

a) a declaration that the Contracting Party has failed to comply with its obligations under this Agreement;

b) pecuniary compensation, which shall include interest from the time the loss or damage was incurred until the time of payment;

c) restitution in kind in appropriate cases, provided that the

Contracting Party may pay compensation in lieu thereof where
restitution is not practicable; and

d) with the agreement of the parties to the dispute, any other form of relief.

2. Arbitration awards shall be final and binding only upon the parties to the dispute and only with respect to the particular case.

3. The applicable arbitration rules apply to the publication of an award.
4. An arbitral tribunal shall not order a Contracting Party to pay punitive damages.
5. Each Contracting Party shall carry out without delay any award made pursuant to this Article issued in proceedings to which it is a party and shall, in its territory, make provision for the effective enforcement of such awards.

Article 18. Exclusions

The dispute settlement provisions of this Section shall not apply to the resolutions adopted by a Contracting Party which, in accordance with its legislation, and for national security reasons, prohibit or restrict the acquisition by investors of the other Contracting Party of an investment in the territory of the former Contracting Party, owned or controlled by its nationals.

SECTION II. SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES

Article 19. Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations between the Governments of the two Contracting Parties.
2. If the dispute cannot thus be settled within six months, following the date on which such negotiations were required by either Contracting Party, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.
3. The arbitral tribunal shall be set up from case to case, each Contracting Party appointing one member. These two members shall then agree upon a national of a third State as their chairman, to be appointed by the Governments of the two Contracting Parties. The members shall be appointed within two months, and the chairman within four months from the date either Contracting Party, has advised the other Contracting Party of its wish to submit the dispute to an arbitral tribunal.
4. If the time limits referred to in paragraph (3) of this Article have not been complied with, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments.
5. If the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the function provided for in paragraph (4) of this Article or is a national of either Contracting Party, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Contracting Party, the most senior member of the Court who is not incapacitated or a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.
6. The arbitral tribunal shall decide disputes on the basis of the provisions of this Agreement and applicable rules and principles of international law.
7. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes, the decision being final and binding on the Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost

of the member appointed by that Contracting Party as well as the costs for its representation in the arbitration proceedings; the cost of the chairman as well as any other costs shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties. The arbitral tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting Parties. In all other respects, the procedure of the arbitration tribunal shall be determined by the tribunal itself.

8. A Contracting Party, party to the dispute, shall not initiate proceedings under this Article for a dispute regarding the infringement of rights of an investor which that investor has submitted or has agreed to submit to proceedings under Chapter II, Section I, unless the Contracting Party, party to the dispute, has failed to abide by or comply with an award rendered by such a tribunal. The requesting Contracting Party may seek in such proceedings:

- a) a determination that the failure to abide by or comply with the final award is inconsistent with the obligations of this Agreement; and
- b) a recommendation that the Party abide by or comply with the final award.

Chapter Three. Final Provisions

Article 20. Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments, whether made before or after its entry into force, but shall not apply to any dispute concerning an investment arising out of events which occurred, or any claim concerning an investment which was settled before its entry into force.

Article 21. Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when the constitutional requirements for entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date of receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall remain in force until the expiration of twelve months from the date that either Contracting Party in writing notifies the other Contracting Party of its decision to terminate this Agreement.

3. In respect of investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of Articles 1 to 20 shall remain in force for a further period of ten years from that date.

In witness whereof the undersigned, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.

Done at Stockholm, on October third, two thousand, in duplicate in the Spanish, the Swedish and the English languages, the three texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the United Mexican States:

[HERMINIO BLANCO MENDOZA]

For the Government of the Kingdom of Sweden:

[LEIF PAGROTSKY]

PROTOCOL

On signing the Agreement concerning the promotion and reciprocal protection of investments between the Kingdom of Sweden and the Government of the United Mexican States, the undersigned plenipotentiaries have, in addition, agreed on the following provisions which shall be regarded as an integral part of the said Agreement.

Ad Article 1, paragraph 1

The exclusion of certain items from the definition of the term "investment" is without prejudice to other rights and obligations connected with such items.

Ad Article 1 Paragraph (1)(a)

1. For the purpose of Article 4, all assets of an enterprise that is an investment shall be taken into account when the valuation of the enterprise is made for the purpose of establishing the compensation in case of an expropriation.

2. With regard to the ownership or control of an enterprise, "own or control" means that the enterprise is:

- i) "owned" by an investor of a Contracting Party, if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by such an investor; or
- ii) "controlled" by an investor of a Contracting Party, if such an investor has the majority of the voting rights in such an enterprise, attached to its shares.

In witness whereof the undersigned, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.

Done at Stockholm, on October third, two thousand, in duplicate in the Spanish, the Swedish and the English languages, the three texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the United Mexican States:

[HERMINIO BLANCO MENDOZA]

For the Government of the Kingdom of Sweden:

[LEIF PAGROTSKY]

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

**ACUERDO ENTRE EL GOBIERNO DE LOS ESTADOS UNIDOS MEXICANOS Y EL
GOBIERNO DEL REINO DE SUECIA PARA LA PROMOCION Y PROTECCION
RECIPROCA DE LAS INVERSIONES**

El Gobierno de los Estados Unidos Mexicanos y el Gobierno del Reino de Suecia,

DESEANDO intensificar la cooperación económica para el beneficio mutuo de ambos países y para mantener condiciones justas y equitativas para las inversiones de inversionistas de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante,

RECONOCIENDO que la promoción y protección reciproca de las inversiones favorece la expansión de las relaciones económicas entre las dos Partes Contratantes y estimula las iniciativas de inversión,

Han acordado lo siguiente:

CAPITULO PRIMERO: DISPOSICIONES GENERALES

ARTICULO 1

Definiciones

Para los propósitos de este Acuerdo:

1. "inversión" significa toda clase de activos, que sean propiedad de, o estén controlados, directa o indirectamente, por un inversionista de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante, e incluirá en particular, aunque no exclusivamente:

- a) una empresa constituida u organizada de acuerdo con las leyes de la última Parte Contratante;

- b) acciones y otras formas de interés en una empresa;
- c) reclamaciones pecuniarias derivadas de otros activos o de cualquier otra prestación que tenga un valor económico, excepto:
  - i) reclamaciones pecuniarias que se deriven únicamente y exclusivamente de contratos comerciales para la venta de bienes o servicios;
  - ii) el otorgamiento de créditos para financiar transacciones comerciales, tales como financiamiento al comercio;
  - iii) créditos con duración menor de tres años,

de una persona física o jurídica en el territorio de una Parte Contratante a una persona física o jurídica en el territorio de la otra Parte Contratante. No obstante, las excepciones relativas a los créditos con una duración menor de tres años y el otorgamiento de créditos para financiar transacciones comerciales, tales como financiamiento al comercio, no aplicarán a los créditos que un inversionista de una Parte Contratante otorgue a una empresa constituida ni organizada de conformidad con las leyes de la otra Parte Contratante, siempre que sean sus inversiones.

- d) derechos de propiedad intelectual, procedimientos tecnológicos, nombres comerciales; conocimientos técnicos y prestigio y clientela;
- e) la participación que resulte del capital u otros recursos en el territorio de una Parte Contratante para el desarrollo de una actividad económica en dicho territorio, tales como:

- i) contratos que involucran la presencia de la propiedad de un inversionista en territorio de otra Parte Contratante, incluidos, contratos de arrendamiento, construcción o llave en mano, o concesiones, o
- ii) contratos donde la remuneración depende substancialmente de la producción, ingresos o ganancias de una empresa;
- (f) cualquier otra propiedad de bienes muebles e inmuebles, adquiridos o utilizados con el propósito de obtener un beneficio económico u otros fines empresariales, así como otros derechos de propiedad, tales como hipotecas, gravámenes, derechos de prenda, usufructo, arrendamientos, y derechos similares.

Cualquier modificación en la forma en la que los activos son invertidos no afecta su carácter de inversión, siempre y cuando dicha modificación esté comprendida en la definición de inversión. Las rentas de una inversión recibirán el mismo tratamiento y protección de una inversión.

La obligación de pago de, o el otorgamiento de un crédito a una Parte Contratante o a una empresa del Estado no se considera una inversión.

2. "inversionista" significará respecto a una Parte Contratante:

- a) cualquier persona física que sea nacional de una Parte Contratante de acuerdo con su legislación; y
- b) personas jurídicas constituidas de acuerdo con las leyes de esa Parte Contratante,

que realicen una inversión en el territorio de la otra Parte Contratante.

3. "rentas" significará las cantidades producidas por una inversión y en particular, aunque no exclusivamente, incluirá ganancias, intereses, ganancias de capital, dividendos, regalías o remuneraciones.

4. "territorio" significará el territorio terrestre, las aguas internas y el mar territorial de cada Parte Contratante así como la zona económica exclusiva, incluyendo el fondo del mar y el subsuelo sobre los cuales la Parte Contratante ejercita, de acuerdo con el derecho internacional, derechos de soberanía o jurisdicción.

ARTICULO 2

Promoción y Protección de Inversiones

1. Cada Parte Contratante deberá, de conformidad con su política general en el campo de la inversión extranjera, promover en su territorio las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante y admitir tales inversiones de conformidad con su legislación.

2. Cada Parte Contratante deberá, de conformidad con sus leyes y reglamentos relativos a la entrada, estancia y trabajo de personas físicas, examinar de buena fe y considerar de manera empática, las solicitudes de entrada, salida y permanencia en su territorio, de inversionistas de la otra Parte Contratante y personal clave que sea empleado por tales inversionistas, incluyendo los miembros de sus familias, con el propósito de llevar a cabo actividades relacionadas con la dirección, uso, goce o disposición de una inversión.

3. La inversión de inversionistas de una Parte Contratante deberá, en todo momento, recibir trato justo y equitativo de acuerdo con los estándares relevantes de derecho internacional. Ninguna Parte Contratante deberá impedir, a través de medidas arbitrarias o discriminatorias, la administración, mantenimiento, uso, goce o disposición de tales inversionistas.

ARTICULO 3

Trato Nacional y Trato de la Nación más Favorecida de las Inversiones

1. Cada Parte Contratante otorgará a las inversiones realizadas en su territorio por inversionistas de la otra Parte Contratante, un trato no menos favorable que el concedido a las inversiones realizadas por sus propios inversionistas o por los inversionistas de un tercer Estado, cualquiera que resulte más favorable.

2. No obstante lo dispuesto en el párrafo (1) de este Artículo, una Parte Contratante no será obligado a hacer extensivos a los inversionistas de la otra Parte Contratante y sus inversiones, los beneficios de cualquier tratamiento, preferencia o privilegio que sean extensivos, en virtud de su pertenencia o asociación en una unión aduanera, un mercado común o un área de libre comercio, a los inversionistas de un tercer Estado y sus inversiones.

3. El presente Artículo no será aplicable a asuntos tributarios. Nada de lo dispuesto en este Acuerdo afectará los derechos y obligaciones de cualquier Parte Contratante derivado de cualquier acuerdo en materia tributaria. En caso de inconsistencia entre las disposiciones de este Acuerdo y cualquier acuerdo en materia tributaria, prevalecerá lo dispuesto por este último.

ARTICULO 4

Expropiación e Indemnización

1. Ninguna Parte Contratante deberá expropiar o nacionalizar una inversión realizada por un inversionista de la otra Parte Contratante, ya sea directa o indirectamente, a través de medidas equivalentes a la nacionalización o expropiación (en lo sucesivo "expropiación"), excepto:

- a) por causas de utilidad pública;
- b) sobre bases no discriminatorias;
- c) de conformidad con el debido proceso legal, y
- d) acompañadas del pago de una indemnización de acuerdo con el párrafo 2 y 3.

2. La indemnización será equivalente al valor justo de mercado de la inversión expropiada inmediatamente antes de que la expropiación se haya llevado a cabo ("fecha de expropiación") y no deberá reflejar cambio alguno en el valor porque la expropiación hubiere sido conocida antes de la fecha de expropiación. Los criterios de valuación comprenderán el valor corriente, el valor de los activos, incluyendo el valor fiscal declarado de la propiedad tangible así como cualquier otro criterio de valuación que pueda ser considerado para determinar el valor justo de mercado.

3. La indemnización deberá ser pagada sin demora, ser completamente liquidable y libremente transferible. En caso de que el pago de la indemnización se retrase, tal indemnización deberá ser pagada en una cantidad que coloque al inversionista en una posición no menos favorable que la que hubiese tenido si la indemnización se hubiese pagado inmediatamente en la fecha de la expropiación, incluyendo intereses a una tasa comercial razonable desde la fecha de expropiación hasta la fecha de pago.

ARTICULO 5

Indemnización por pérdidas

Los inversionistas de cualquier Parte Contratante que sufran pérdidas en sus inversiones en el territorio de la otra Parte Contratante por guerra u otro conflicto armado, estado de emergencia nacional, motín, insurrección o rebelión, recibirán, en lo referente a restitución, indemnización, compensación u cualquier otro pago, un trato no

menos favorable que el otorgado a sus propios inversionistas o a inversionistas de cualquier tercer Estado. Los pagos resultantes serán transferibles sin demora en una moneda de libre convertibilidad.

ARTICULO 6 Transferencias

1. Cada Parte Contratante permitirá, sin demora, la transferencia de pagos en relación con una inversión, en una moneda de libre convertibilidad, tales como:

- a) las rentas;
- b) los productos obtenidos de la venta total o parcial de una inversión, o la liquidación de una inversión;
- c) pagos realizados de conformidad con un contrato, incluyendo un acuerdo de préstamo;
- d) indemnización de acuerdo a los Artículos 4 y 5; y
- e) ganancias y otras remuneraciones del personal proveniente del exterior, que trabaje en relación con una inversión.

2. Cualquier transferencia referida en este Acuerdo deberá ser realizada al tipo de cambio existente en el mercado a la fecha de la transferencia, con respecto a transacciones al día en la moneda a ser transferida. En ausencia de un mercado cambiario, la cotización que se utilizará será la más reciente cotización cambiaria para la conversión de divisas a Derechos Especiales de Giro.

3. No obstante lo dispuesto por el párrafo (1), una Parte Contratante podrá demorar o impedir la realización de transferencias mediante la aplicación equitativa, no discriminatoria y de buena fe de medidas:

- a) para proteger los derechos de los acreedores,
- b) relativas a, o para asegurar el cumplimiento de las leyes y reglamentos:
  - i) para la emisión, transmisión y negociación de valores, futuros y derivados,
  - ii) relativos a reportes o registros de transferencias, o
- c) relacionadas con infracciones penales y resoluciones en procedimientos de adjudicación.

Sin embargo, tales medidas y su aplicación no deberán ser utilizadas como un medio para evadir el cumplimiento de las obligaciones de las Partes Contratantes contenidas en este Acuerdo.

4. En caso de un desequilibrio fundamental de la balanza de pagos o de una amenaza del mismo, cada una de las Partes Contratantes podrá temporalmente restringir las transferencias, siempre y cuando tal Parte Contratante instrumente medidas o un programa de acuerdo con los estándares del Fondo Monetario Internacional. Estas restricciones se impondrán sobre bases equitativas, no discriminatorias y de buena fe.

ARTICULO 7

Subrogación

1. Si una Parte Contratante o una agencia designada por ella, realiza pagos a cualquiera de sus inversionistas en virtud de una garantía contra riesgos no comerciales en relación con su inversión en el territorio de la otra Parte Contratante, la última Parte Contratante reconocerá la transferencia de cualquier derecho o título de

ese inversionista a la primera Parte Contratante o su agencia designada y la subrogación de la primera Parte Contratante o su agencia designada a cualquier derecho o título.

2. Salvo lo acordado por escrito entre las Partes Contratantes, en caso de una controversia, únicamente el inversionista o una persona legal privada a la cual la Parte Contratante, su agencia designada o el inversionista han asignado su derecho, podrá iniciar, o participar en procedimientos ante un tribunal nacional o someter el caso a arbitraje internacional de conformidad con las disposiciones del Capítulo II, Sección I.

CAPITULO SEGUNDO: SOLUCION DE CONTROVERSIAS

SECCION I

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE UNA PARTE CONTRATANTE Y UN INVERSIONISTA DE LA OTRA PARTE CONTRATANTE

ARTICULO 8

Ambito de Aplicación y Derecho de Acción

1. Esta Sección del Acuerdo establece las reglas bajo las cuales un inversionista de una Parte Contratante debe someter una controversia a arbitraje internacional contra otra Parte Contratante.

2. Un inversionista de una Parte Contratante podrá someter a arbitraje, ya sea en nombre propio o en nombre de una empresa constituida u organizada de conformidad con las leyes de la otra Parte Contratante siendo una inversión de dicho inversionista, una reclamación derivada del incumplimiento de una obligación conforme al presente Acuerdo por la última Parte Contratante, que cause pérdida o daño al inversionista o a su inversión.

3. Un inversionista de una Parte Contratante no podrá reclamar que la otra Parte Contratante ha incumplido una obligación conforme al presente Acuerdo, tanto en un procedimiento de arbitraje como en procedimientos ante una corte nacional o un tribunal administrativo de la última Parte Contratante. Cuando una empresa constituida u organizada de conformidad con las leyes de una Parte Contratante siendo una inversión de un inversionista de la otra Parte Contratante, alegue en procedimientos ante una corte nacional o un tribunal administrativo que la primera Parte Contratante ha incumplido una obligación conforme al presente Acuerdo, el inversionista no podrá alegar dicha violación en un arbitraje de conformidad con este Acuerdo.

4. Una empresa, que es una inversión, no podrá efectuar una reclamación de acuerdo con esta Sección.

5. Unicamente las reclamaciones derivadas de eventos que ocurran después de la entrada en vigor del presente Acuerdo, podrán ser sometidas a arbitraje.

6. Un inversionista podrá someter una reclamación a arbitraje sólo si éste, en el supuesto de que actúe en representación de una empresa constituida u organizada de conformidad con las leyes de la otra Parte Contratante, que sea una inversión de dicho inversionista, tanto el inversionista como la empresa, renuncien a su derecho de iniciar o continuar ante cualquier tribunal administrativo, corte u otros procedimientos de solución de controversias, cualquier procedimiento relacionado con la medida de la Parte Contratante contendiente que es alegada como incumplimiento del Acuerdo, salvo en procedimientos con efectos suspensivos, declarativos o extraordinarios que no involucren el pago de daños ante un tribunal administrativo o corte, de conformidad con la legislación de la Parte Contratante contendiente.

7. En caso de que una Parte Contratante contendiente hubiere privado a un inversionista del control de una empresa, no se requerirá por parte de la empresa, la renuncia establecida en el párrafo 6.

ARTICULO 9

Medios de Solución, Periodos de Tiempo y Notificaciones

1. Las controversias deberán, de ser posible, resolverse a través de negociación o consultas.

2. Si la controversia no puede resolverse de acuerdo con el párrafo (1) y siempre y cuando hayan transcurrido seis meses desde la fecha en la que el inversionista inició la reclamación a través de la notificación por escrito a la Parte Contratante; hubiese notificado por escrito su intención de someter la reclamación a arbitraje con por lo menos 60 días de anticipación; y no haya transcurrido un plazo de 4 años a partir de la fecha en que el inversionista por primera vez tuvo o debió haber tenido conocimiento de los actos que dieron lugar a la controversia, el inversionista podrá escoger el someter la controversia para resolución de acuerdo al presente artículo a:

- i) el Centro Internacional de Arreglo de Diferencias Relativas a Inversiones ("el Centro"), establecido de acuerdo al Convenio sobre Arreglo de Diferencias Relativas a Inversiones entre Estados y nacionales de otros Estados ("el Convenio del CIADI"), si la Parte Contratante del inversionista y la Parte Contratante que es parte en la controversia, son parte del Convenio del CIADI;
- ii) el Centro, conforme a las Reglas del Mecanismo Complementario para la Administración de Procedimientos por el Secretariado del Centro, si la Parte Contratante del inversionista o la Parte Contratante que es parte en la controversia, pero no ambas, sea parte del convenio del CIADI;

- iii) a un tribunal de arbitraje ad hoc, establecido de acuerdo con las Reglas de Arbitraje de la Comisión de Naciones Unidas sobre Derecho Mercantil Internacional ("CNUDMI");
- iv) la Cámara Internacional de Comercio (CCI), a un tribunal arbitral ad hoc, de acuerdo con sus reglas de arbitraje.

3. La notificación a que se refiere el párrafo 2, especificará:

- a) el nombre y domicilio del inversionista contendiente y, en caso de que la reclamación se realice por un inversionista de una Parte Contratante en representación de una empresa, el nombre y domicilio de la misma;
- b) las disposiciones del presente Acuerdo presuntamente incumplidas y cualquier otra disposición relevante;
- c) las cuestiones de hecho y de derecho en que se funda la reclamación; y
- d) la reparación que se solicita y el monto aproximado de los daños reclamado.

4. Las reglas de arbitraje aplicables, regirán al mismo, salvo en la medida de lo modificado por esta Sección.

ARTICULO 10

Lugar del Arbitraje

Cualquier arbitraje se realizará en un Estado que sea parte de la Convención de Naciones Unidas sobre el Reconocimiento y Ejecución de las Sentencias Arbitrales Extranjeras, suscrita en Nueva York el 10 de junio de 1958 (la "Convención de Nueva York"). Las reclamaciones sometidas a arbitraje se considerarán derivadas de una relación u operación comercial para los efectos del Artículo 1 de la Convención de Nueva York.

ARTICULO 11
Consentimiento de la Parte Contratante

Cada Parte Contratante otorga su consentimiento incondicional al sometimiento de una controversia a arbitraje internacional de acuerdo con esta Sección.

Artículo 12
**Acuerdo escrito de las Partes Contendientes
para el Arbitraje Internacional**

El consentimiento otorgado por una Parte Contratante de conformidad con el Artículo 11, así como el sometimiento por escrito de la controversia a arbitraje por parte del inversionista, conforme al Artículo 10 o el consentimiento anticipado por escrito del inversionista a dicho sometimiento, constituirán el consentimiento por escrito o el acuerdo por escrito de las partes contendientes al sometimiento para la solución de la controversia, para efectos del Capítulo II del Convenio de CIADI, las Reglas del Mecanismo Complementario para la Administración de Procedimientos por el Secretariado del Centro, el Artículo 1 de las Reglas de Arbitraje de CNUDMI, las Reglas de Arbitraje de la CCI y el Artículo II de la Convención de Nueva York.

El consentimiento incluye la asunción de jurisdicción con respecto a la controversia por un tribunal constituido de conformidad con el Artículo 14 en los procedimientos acumulados de reclamaciones múltiples.

ARTICULO 13
Integración del Tribunal Arbitral

1. Salvo que las partes contendientes acuerden otra cosa, el tribunal arbitral se integrará por tres miembros. Cada parte en la controversia designará un miembro y las Partes contendientes, nombrarán de común acuerdo a un tercer miembro como presidente del tribunal.

2. Los miembros de los tribunales arbitrales deberán tener experiencia en derecho internacional y en materia de inversión.

3. Si un tribunal arbitral no ha sido constituido dentro de un término de 90 días contados a partir de la fecha en que la reclamación fue sometida a arbitraje, a petición de cualquiera de las partes contendientes, el miembro o miembros aún no designados, serán nombrados por una autoridad encargada de hacer los nombramientos. En caso de arbitraje de conformidad con el Artículo 9, párrafo i) a iii), la autoridad encargada de hacer los nombramientos será el Secretario General del CIADI, y en caso de arbitraje de conformidad con el Artículo 9, párrafo iv), la autoridad encargada de hacer los nombramientos será la Corte Internacional de Arbitraje de la CCI. El presidente del tribunal arbitral no podrá ser un nacional de alguna de las Partes Contratantes.

ARTICULO 14 **Acumulación de Reclamaciones Múltiples**

1. En caso de que un inversionista someta una reclamación en representación de una empresa que sea su inversión, y simultáneamente, otro(s) inversionista(s) que participen en la misma empresa, pero sin tener el control de ésta, sometan reclamaciones por cuenta propia como consecuencia de las mismas violaciones de este Acuerdo; o cuando dos o más reclamaciones derivadas de cuestiones comunes de hecho o de derecho sean sometidas a arbitraje en procedimientos separados, la Parte Contratante contendiente, podrá solicitar que todas o parte de las reclamaciones sean sometidas a un procedimiento acumulado en un tribunal arbitral establecido de conformidad con este Artículo.

2. La Parte Contratante contendiente, entregará la solicitud a cada uno de los inversionistas que sean parte en los procedimientos a ser acumulados.

3. Un tribunal de acumulación establecido conforme a este Artículo se instalará de conformidad con las Reglas de Arbitraje de CNUDMI y procederá de acuerdo con lo establecido en dichas Reglas, salvo lo dispuesto por esta Sección. Los miembros del tribunal arbitral serán designados por el Secretario General del CIADI.

4. El tribunal arbitral asumirá jurisdicción sobre todas o parte de las controversias y los otros procedimientos arbitrales serán suspendidos o diferidos, lo que resulte apropiado si, después de considerar las perspectivas de las partes, el tribunal decide que ello servirá mejor a los intereses de una resolución justa y eficiente de las controversias y que las controversias encuadran dentro del supuesto de este Artículo.

5. A solicitud de la Parte Contratante contendiente, el tribunal arbitral establecido de conformidad con este Artículo podrá decidir, sobre la misma base y con el mismo efecto señalado en el párrafo 4, si asume jurisdicción sobre todo o parte de una controversia que encuadre dentro del supuesto de este Artículo y que sea sometida a arbitraje después del inicio de los procedimientos de acumulación.

ARTICULO 15

Indemnización

Una Parte Contratante contendiente no aducirá como defensa, reconvención, derecho de compensación o por cualquier otra razón, que la indemnización u otra compensación, respecto de la totalidad o parte de las presuntas pérdidas o daños, ha sido recibida o habrá de recibirse por el inversionista de acuerdo con una indemnización, garantía o contrato de seguro. No obstante, la Parte Contratante podrá requerir pruebas de que la parte que indemniza está de acuerdo en que el inversionista ejerza el derecho a reclamar la indemnización.

ARTICULO 16

Derecho Aplicable

Un tribunal establecido conforme a esta Sección decidirá la controversia de conformidad con este Acuerdo, y con las reglas aplicables y los principios del derecho internacional.

ARTICULO 17
Laudos y Ejecución

1. Los laudos arbitrales pueden adoptar las siguientes formas de resolución:

- a) una declaración de que la Parte Contratante ha incumplido con sus obligaciones de conformidad con este Acuerdo;
- b) indemnización compensatoria, que debe incluir intereses desde el momento en que se causen las pérdidas o daños, hasta la fecha de pago;
- c) restitución en especie, en casos apropiados, salvo que la Parte Contratante pague en su lugar una indemnización, cuando la restitución no sea factible; y
- d) con el acuerdo de las partes contendientes, cualquier otra forma de resolución.

2. Los laudos arbitrales serán definitivos y obligatorios solamente respecto de las partes contendientes y solamente con respecto al caso particular.

3. Las reglas de arbitraje serán aplicables para la publicación de un laudo.

4. Un tribunal arbitral no podrá ordenar a una Parte Contratante el pago de daños punitivos.

5. Cada Parte Contratante deberá acatar sin demora cualquier laudo de acuerdo con lo establecido en este Artículo, emitido en un procedimiento del cual sea parte y, deberá, en su territorio, tomar las medidas necesarias para la efectiva ejecución de tales laudos.

ARTICULO 18

Exclusiones

Las disposiciones de solución de controversias de esta Sección no serán aplicables a las resoluciones adoptadas por una Parte Contratante, las cuales, de conformidad con su legislación y por razones de seguridad nacional, prohíban o restrinjan la adquisición por inversionistas de la otra Parte Contratante de una inversión en el territorio de la primera Parte Contratante, que sea propiedad o esté efectivamente controlada por sus nacionales.

SECCION II

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE LAS PARTES CONTRATANTES

ARTICULO 19

Controversias entre las Partes Contratantes

1. Cualquier controversia entre las Partes Contratantes sobre la interpretación o aplicación del presente Acuerdo deberá, en la medida de lo posible, ser dirimida a través de negociaciones entre los Gobiernos de ambas Partes Contratantes.

2. Si la controversia no pudiera ser resuelta dentro del término de seis meses siguientes a la fecha en la cual las negociaciones fueron solicitadas por cualquiera de las Partes Contratantes, se someterá, a solicitud de alguna de las Partes Contratantes, a un tribunal arbitral.

3. El tribunal arbitral será constituido caso por caso y cada Parte Contratante designará un miembro. Ambos miembros acordarán la designación de un nacional de un tercer Estado quien actuará como su presidente, y será designado por los Gobiernos de ambas Partes Contratantes. Los miembros serán designados en un plazo de 2 meses, y el presidente dentro de los 4 meses siguientes a la fecha en que cualquiera de las Partes Contratantes, haya notificado a la otra Parte Contratante su intención de someter la controversia a un tribunal arbitral.

4. Si el plazo referido en el párrafo (3) de este Artículo no se cumple, cualquiera de las Partes Contratantes podrá, a falta de cualquier otro arreglo relevante, invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia a efectuar los nombramientos necesarios.

5. Si el Presidente de la Corte Internacional de Justicia estuviere impedido a hacer la designación prevista en el párrafo (4) de este Artículo, o fuera nacional de alguna de las Partes Contratantes, el Vicepresidente será invitado a efectuar los nombramientos necesarios. Si el Vicepresidente se encuentra impedido para hacer dicha función o es un nacional de alguna de las Partes Contratantes, el miembro de la Corte Internacional de Justicia que siga inmediatamente en el orden jerárquico que no se encuentre impedido ni sea nacional de alguna de las Partes Contratantes, será invitado a efectuar los nombramientos necesarios.

6. El tribunal arbitral decidirá las controversias de conformidad con este Acuerdo, y con las reglas aplicables y los principios del derecho internacional.

7. El tribunal arbitral tomará su decisión por mayoría de votos, y su decisión será definitiva y obligatoria para las Partes Contratantes. Cada Parte Contratante sufragará los gastos del miembro designado por esa Parte Contratante, así como los gastos por su representación en los procedimientos arbitrales; los gastos del presidente, así como cualquier otro gasto, serán sufragados en partes iguales por ambas Partes Contratantes. Sin embargo, el tribunal arbitral podrá establecer en su resolución que una mayor proporción de los gastos, sean sufragados por una de las Partes Contratantes. En cualesquiera otros asuntos, el procedimiento del tribunal arbitral será establecido por el tribunal mismo.

8. Una Parte Contratante, parte en la controversia, no podrá iniciar procedimientos de acuerdo con este Artículo, por una controversia relativa a la violación de los derechos de un inversionista que se haya sometido o aceptado someter a los procedimientos conforme al Capítulo II, Sección I, salvo que la otra Parte Contratante, parte en la controversia, incumpla o no acate el laudo dictado por el tribunal arbitral. La Parte Contratante solicitante podrá invocar dichos procedimientos para:

- a) una determinación en el sentido de que el incumplimiento o desacato de los términos del laudo definitivo es contrario a las obligaciones de este Acuerdo; y
- b) una recomendación en el sentido de que la Parte cumpla y acate el laudo definitivo.

CAPITULO TERCERO: DISPOSICIONES FINALES

ARTICULO 20

Aplicación del Acuerdo

El presente Acuerdo deberá aplicarse a todas las inversiones, ya sea que se hayan realizado antes o después de su entrada en vigor, pero no se aplicará a ninguna controversia relativa a una inversión que surgió antes de su entrada en vigor, o a cualquier reclamación que hubiera sido resuelta con anterioridad a su vigencia.

ARTICULO 21

Entrada en Vigor, Duración y Terminación

1. Las Partes Contratantes deberán notificarse entre sí el cumplimiento de sus requisitos constitucionales para la entrada en vigor del presente Acuerdo. El Acuerdo entrará en vigor el primer día del segundo mes siguiente a la fecha en que se reciba la última notificación.

2. El presente Acuerdo permanecerá en vigor por un período de diez años. Posteriormente, permanecerá en vigor hasta la expiración de un período de doce meses contados desde la fecha en que alguna de las Partes Contratantes notifique por escrito a la otra Parte Contratante, su decisión de terminar el Acuerdo.

3. Respecto a las inversiones hechas con anterioridad a la fecha de terminación del presente Acuerdo, las disposiciones de los Artículos 1 a 20 continuarán en vigor por un período de diez años posteriores a la fecha de terminación del Acuerdo.

En testimonio de lo cual, los representantes debidamente autorizados, han firmado el presente Acuerdo.

Hecho en la ciudad de Estocolmo, el tres de octubre de dos mil, en idiomas español, sueco e inglés, siendo todos los textos igualmente auténticos. En caso de divergencia, deberá prevalecer el texto en idioma inglés.

POR EL GOBIERNO DE LOS
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

POR EL GOBIERNO DEL
REINO DE SUECIA

PROTOCOLO

En el acto de la firma del Acuerdo para la Promoción y Protección Recíproca de las Inversiones entre el Reino de Suecia y el Gobierno de los Estados Unidos Mexicanos, los plenipotenciarios designados, han acordado adicionar las siguientes disposiciones, que se considerarán como parte integral de dicho Acuerdo.

Ad Artículo 1, párrafo 1

La exclusión de ciertos aspectos de la definición del término "inversión" se entenderá sin perjuicio de otros derechos y obligaciones relacionados con los mismos.

Ad Artículo 1, párrafo 1 (a)

1. Para efectos del Artículo 4, todos los activos de una empresa, que es una inversión, deberán tomarse en cuenta cuando la valuación de la empresa, se realiza para establecer el monto de la indemnización en caso de expropiación.

2. Respecto a la propiedad o control de una empresa, "propiedad o control" significa que la empresa es:

- i) "propiedad" de un inversionista de una Parte Contratante, si más del 50% de la participación accionaria de la misma es propiedad de dicho inversionista; o
- ii) "controlada" por un inversionista de una Parte Contratante, si dicho inversionista tiene la mayoría de acciones con derechos de voto en dicha empresa.

En testimonio de lo cual, los representantes debidamente autorizados, han firmado el presente Acuerdo.

Hecho en la ciudad de Estocolmo, el tres de octubre de dos mil, en idiomas español, sueco e inglés, siendo todos los textos igualmente auténticos. En caso de divergencia, deberá prevalecer el texto en idioma inglés.

POR EL GOBIERNO DE LOS
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

POR EL GOBIERNO DEL
REINO DE SUECIA

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

**AVTAL MELLAN KONUNGARIKET SVERIGES REGERING OCH MEXIKOS
FÖRENTA STATERS REGERING OM FRÄMJANDE OCH ÖMSESİDGT SKYDD AV
INVESTERINGAR**

Mexikos Förenta Staters regering och Konungariket Sveriges regering, nedan kallade *avtalsparterna*,

som önskar intensifiera det ekonomiska samarbetet till ömsesidig nytta för de båda länderna och

vidmakthålla rätvisa och skäliga förhållanden för investeringar av den ena avtalspartens investerare inom den andra avtalspartens territorium,

som erkänner att främjande och ömsesidigt skydd av sådana investeringar gynnar utvecklingen av de ekonomiska förbindelserna mellan avtalsparterna och stimulerar investeringsinitiativ,

har kommit överens om följande.

FÖRSTA KAPITLET: ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 1
Definitioner

I detta avtal används följande definitioner:

1. Med *investering* avses alla slags tillgångar som ägs eller kontrolleras direkt eller indirekt av en investerare från den ena avtals parten inom den andra avtalspartens territorium och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, följande:

- a) företag som bildats eller organiserats i enlighet med den andra avtalspartens lagar,

- b) aktier eller andra typer av intressen i bolag;
  - c) anspråk på penningar, på andra tillgångar eller annan prestation av ekonomiskt värde med undantag för
    - i) anspråk på penningar som uteslutande härrör från kommersiella avtal rörande försäljning av varor eller tjänster;
    - ii) beviljad kredit i samband med en kommersiell transaktion såsom handelsfinansiering;
    - iii) krediter med kortare löptid än tre år,
- som en fysisk eller juridisk person i den ena avtalspartens territorium har gentemot en fysisk eller juridisk person i den andra avtalspartens territorium. Undantagen beträffande krediter med en kortare löptid än tre år och beviljad kredit i anslutning till en kommersiell transaktion såsom handelsfinansiering skall ej vara tillämpliga på krediter som beviljats av en investerare i den ena avtalsparten till ett företag som bildats eller organiserats i enlighet med den andra avtalspartens lagar som utgör dess investering;
- d) immateriella rättigheter, tekniska processer, varumärken, know-how och goodwill;
  - e) intressen som härrör från användning av kapital eller andra tillgångar i den ena avtalspartens territorium för ekonomisk verksamhet där såsom
    - i) kontrakt innehållande närvaren av en investerares egendom i den ena avtalspartens territorium, inklusive leasing, totalentreprenad eller byggnadskontrakt eller koncessioner eller

- ii) kontrakt enligt vilka ersättningen huvudsakligen grundar sig på ett företags produktion, intäkter eller vinster;
- f) all annan lös eller fast egendom som förvärvats eller används för ekonomisk vinning eller andra affärsändamål såväl som alla andra äganderätter såsom inteckningar, panträdder, panter, nyttjanderätter, leasingavtal och liknande rättigheter.

En ändring i den form i vilken tillgångarna investeras eller återinvesteras skall inte inverka på deras egenskap som investeringar, förutsatt resultatet av en sådan förändring täcks av definitionen av en investering. Avkastningen från en investering skall ges samma behandling och skydd som en investering.

Ett betalningsåtagande från eller beviljandet av en kredit till en avtalspart eller ett ställigt företag skall inte betraktas som en investering.

2. *Investerare med avseende på en avtalspart skall avse:*

- a) varje fysisk person som är medborgare i avtalsparten i enlighet med avtalsparlens lagar, samt
- b) juridiska personer som bildats i enlighet med avtalsparlens lagar,

som gör en investering i den andra avtalspartens territorium.

3. Med *avkastning* avses de belopp som en investering avkastar och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinstdel, räntor, realisationsvinster, utdelningar, royalties eller avgifter.

4. Med *territorium* avses vardera avtalsparlens landterritorium, interna vatten och territorialvatten liksom den ekonomiska zonen och kontinentalsockeln över vilka vederbörande stat utövar suverän rätt eller jurisdiktion enligt internationell rätt.

ARTIKEL 2
Främjande och skydd av investeringar

1. Vardera avtalsparten skall inom ramen för sin allmänna policy beträffande utländska investeringar inom sitt territorium främja investeringar av investerare från den andra avtalsparten och tillåta sådana investeringar i enlighet med sina lagar.
2. I enlighet med sina lagar och förordningar rörande fysiska personers inresa, uppehåll och arbete skall vardera avtalsparten välvilligt pröva och behandla ansökningar från investerare från den andra avtalsparten och deras nyckelpersonal med familjer om att resa till, lämna och stanna kvar inom avtalspartens territorium i syfte att utföra verksamhet sammanhörande med genomförandet av investeringen, dess förvaltning, utnyttjande, åtnjutande eller avyttring.
3. Investeringar gjorda av endera avtalspartens investerare skall alltid ges en rättvis och skälig behandling i enlighet med tillämplig internationell praxis och internationell rätt. Ingen av avtalsparterna skall försvara förvaltning, underhåll, utnyttjande, åtnjutande eller avyttring av sådana investeringar genom godtyckliga eller diskriminerande åtgärder.

ARTIKEL 3
Nationell behandling och mestgynna/nationsbehandling

1. Vardera avtalsparten skall ge investeringar gjorda av den ena avtalspartens investerare inom den andra avtalspartens territorium en behandling som inte är mindre förmånlig än den som ger investeringar gjorda av respektive avtalsparts egna investerare eller den som vardera avtalsparten ger investeringar gjorda av investerare från tredje land, beroende på vilken behandling som är den mest förmånliga.
2. Oavsett bestämmelserna under första stycket av denna paragraf skall ingen avtalspart vara skyldig att till investerare och investeringar från den andra avtalsparten utsträcka förmånen av behandling, förmånsrätter eller privilegier som på grund av medlemskap i eller anslutning till någon tullunion gemensam marknad eller frihandelsområde utsträcks till tredje lands investerare och deras investeringar.

3. Denna artikel skall ej vara tillämplig på skatteåtgärder. Ingenting i detta avtal skall påverka endera avtalspartens rättigheter och förpliktelser till följd av någon skatteöverenskommelse. I händelse av bristande överensstämmelse mellan bestämmelserna i detta avtal och någon skatteöverenskommelse skall bestämmelserna i den sistnämnda gälla.

ARTIKEL 4

Expropriation och ersättning

1. Ingen av avtalsparterna skall expropriera eller nationalisera investeringar av investerare från den andra avtals parten antingen direkt eller indirekt genom åtgärder av sådan natur eller verkan som en expropriation eller nationalisering (i det följande kallat *expropriation*) såvida inte åtgärderna

- a) sker för ett allrnänt intresse,
- b) icke är diskriminerande,
- c) vidtas enligt vederbörligt rättsligt förfarande, samt
- d) sker under förutsättning av betalning av ersättning enligt stycke 2 och 3.

2. Sådan ersättning skall motsvara den exproprierade investeringens skäliga marknadsvärde vid tidpunkten omedelbart innan expropriationen ägde rum och får inte speglar någon värdeförändring som inträtt på grund av att den förestående expropriationen blev känd före expropriationsdagen. Värderingskriterierna skall omfatta värdet på den etablerade affärsverksamheten, värdet på tillgångarna inklusive de reala tillgångars taxeringsvärde liksom övriga kriteria som är lämpliga för att fastställa ett skäligt marknadsvärde.

3. Ersättningen skall betalas utan dröjsmål, vara fullt realiserbar och fritt kunna överföras. Om betalningen av ersättningen försenas skall ersättning betalas till sådant belopp att investeraren ej hamnar i en sämre position än om ersättningen betalts utan dröjsmål på exproprieringens dags dato, inklusive ränta till en kommersiellt skälig räntesats, räknat från dagen för expropriationen till betalningsdagen.

ARTIKEL 5
Ersättning för förlust

Investerare från endera avtalsparten, vars investeringar lidit skada inom den andra avtalspartens territorium till följd av krig eller annan väpnad konflikt, undantagstillstånd, revolt, uppror eller upplopp skall av denna avtalspart ges en behandling avseende restitution, gottgörelse, ersättning eller annat vederlag, som inte är mindre förmånlig än den som denna senare avtalspart ger sina egna investerare eller investerare från tredje land. Sådana utbetalningar skall överföras utan dröjsmål i en fritt konvertibel valuta.

ARTIKEL 6
Överföringar

1. Vardera avtalsparten skall tillåta att överföring av betalningar hänförliga till en investering sker utan dröjsmål i en fritt konvertibel valuta, såsom följande betalningar:

- a) avkastning;
- b) behållning från en total eller partiell försäljning eller likvidation av en investering;
- c) betalningar som gjorts enligt avtal, inklusive låneavtal;

- d) kompensation enligt artikel 4 och 5 i detta avtal;
- e) löner och annan ersättning till personal som anställts från utlandet för att arbeta i samband med en investering.

2. Alla överföringar enligt detta avtal skall verkställas till den växelkurs som gäller för avistransaktioner i den valuta som skall överföras den aktuella dagen för överföringen. Om ingen valutamarknad existerar skall den växelkurs tillämpas som senast gällde för konvertering av valutor till *särskilda dragningsrätter*.

3. Oavsett första stycket ovan kan en avtalspart försena eller förhindra en överföring genom att tillämpa skäliga och icke-diskriminerande åtgärder i god tro:

- a) för att skydda fordringsägares rättigheter;
- b) som en följd av eller för att trygga efterlevnaden av lagar och förordningar:
  - i) beträffande emissioner av, handel och affärer i värdepapper, terminer och derivatinstrument,
  - ii) beträffande rapporter eller noteringar rörande överföringar, eller
- c) i samband med brottnål och beslut eller domar i konkursförhandlingar.

Sådana åtgärder och deras tillämpning skall emellerlid inte användas som ett medel för att undvika avtalspartens åtaganden och förpliktelser enligt detta avtal.

4. I händelse av allvarliga svårigheter eller hotande svårigheter med sin betalningsbalans kan endera avtals parten tillfälligt inskränka överföringar under förutsättning att avtalsparten genomför åtgärder eller program enligt Internationella Valutafondens principer. Sådana inskränkningar skall göras på ett skäligt och icke-diskriminerande sätt i god tro.

ARTIKEL 7

Subrogation

1. Om en avtalspart eller dess utsedda organ gör en utbetalning till någon av sina investerare under en garanti mot icke-kommersiella risker som den utfärdat rörande en investering inom den andra avtalspartens territorium skall den sistnämnde avtals parten erkänna överlåtelsen till den förstnämnde avtals parten eller dess utsedda organ av investerarens alla rättigheter eller anspråk samt den förstnämnde avtals parten eller dess utsedda organs inträde i alla sådana rättigheter eller anspråk med stöd av subrogation.

2. Såvida inte avtalsparterna träffat annan skriftlig överenskommelse får, i händelse av tvist, endast investeraren eller en privatägd juridisk person till vilken avtals parten, dess utsedda organ eller investeraren överlätit sina rättigheter inleda eller delta i domstolsförhandlingar inför en inhemsk domstol eller överlämna fallet till internationell skiljedom enligt bestämmelserna i kapitel II, sektion 1.

KAPITEL TVÅ: LÖSANDE AV TVISTER

Sektion 1

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN EN AVTALSPART OCH EN INVESTERARE FRÅN DEN ANDRA AVTALSPARTEN

ARTIKEL 8

Omfattning och behörighet

1. Denna sektion av avtalet fastställer under vilka förutsättningar en investerare från den ena avtals parten kan hänskjuta en tvist med den andra avtals parten till internationell skiljedom.

2. En investerare från endera avtalsparten kan antingen för sin egen räkning eller för ett företags räkning som bildats eller organiserats enligt den andra avtalspartens lagar och som utgör investerarens investering hänskjuta till skiljedom ett anspråk som härrör från ett påstått brott av den sistnämnde avtalsparten mot en förpliktelse enligt detta avtal vilket åsamkar förlust eller skada för investeraren eller dennes investering.

3. En investerare från den ena avtalsparten kan inte anföra att den andra avtalsparten brutit mot någon förpliktelse enligt detta avtal i både ett skiljedomsförfarande och i domstolsförhandlingar inför en inhemsk domstol eller administrativ domstol tillhörig den sistnämnde avtalsparten. Om ett företag som bildats eller organiserats enligt den ena avtalspartens lagar och som utgör den andra avtalspartens investerarens investering, i domstolsförhandlingar inför en inhemsk domstol eller administrativ domstol, påstår att den förstnämnde avtalsparten har brutit mot en förpliktelse enligt detta avtal får inte investeraren anföra brottet i ett skiljedomsförfarande enligt detta avtal.

4. Ett företag som utgör en investering får inte göra anspråk enligt denna sektion.

5. Endast anspråk som uppstått på grund av händelser som inträffat efter att detta avtal trätt i kraft kan hänskjutas till skiljedom.

6. En investerare får endast hänskjuta ett anspråk till skiljedom om investeraren – och om denne agerar för räkning av ett företag som bildats eller organiserats enligt den andra avtalspartens lagar och som utgör investerarens investering – både investeraren och företaget avstår från sin rätt att inleda eller fortsätta några som helst domstolsförhandlingar rörande den tvistande avtalspartens åtgärder vilka påstås utgöra ett brott mot avtalet inför någon administrativ domstol eller annan domstol eller genom andra förhandlingar för lösande av tvisten, med undantag för förfaranden rörande ålägganden, förordnanden eller annan extraordinär åtgärd som inte omfattar betalning av skadestånd, inför en administrativ domstol eller annan domstol som står under den tvistande avtalspartens lag.

7. Om en tvistande avtalspart har berövat en tvistande investerare kontrollen över ett företag erfordras ingen avsägelse enligt stycke 6 från företagets sida.

ARTIKEL 9

Medel för tvistlösning, tidsperioder och anmeldan

1. Twister skall om möjligt avgöras genom konsultationer eller förhandlingar.

2. Om tvisten ej kan avgöras enligt stycke 1 och under förutsättning att sex månader förflyttit sedan datum då investeraren genom skriftlig anmeldan tagit upp tvisten med avtals parten och att skriftlig anmeldan om avsikten att överlämna anspråket till skiljedom lämnats minst 60 dagar i förväg, dock ej senare än fyra år från datum då investeraren först fick, eller borde ha fått, kännedom om de händelser som orsakat tvisten, kan investeraren välja att överlämna tvisten för avgörande enligt denna artikel till:

- i) Internationella centralorganet för lösande av investeringstwister (*centralorganet*) som upprättats enligt *Konventionen om lösande av investeringstwister mellan stater och medborgare i annan stat* (*ICSID-konventionen*) om investerarens avtalspart och den tvistande avtals parten bågge är anslutna till ICSID-konventionen;
- ii) Centralorganet enligt de regler som gäller för tilläggsfaciliteten för handläggning av förfarandet av centralorganets sekretariat, om investerarens avtalspart eller den tvistande avtals parten, dock ej bågge, är ansluten till ICSID-konventionen;
- iii) en skiljedomstol som sätts upp från fall till fall enligt de regler för skiljeförfaranden som utformats av Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (*UNCITRAL*);
- iv) Internationella Handelskammaren genom skiljedomstol som sätts upp från fall till fall enligt dess skiljedomsbestämmelser.

3. Anmälan enligt slycke 2 ovan skall ange följande:
  - a) namn och adress på den tvistande investeraren och - om ett anspråk görs av en investerare för ett företags räkning - företagets namn och adress,
  - b) de bestämmelser i detta avtal som påslås ha överträffats liksom alla övriga relevanta bestämmelser,
  - c) tvistefrågor och faktisk grund för anspråket, samt
  - d) begärd åtgärd och ungefärligt belopp på det begärda skadeståndet.
4. Tillämpliga skiljedomsregler skall gälla för skiljedomsförfarandet med undantag för de ändringar som följer av denna sektion.

ARTIKEL 10 Plats för skiljedomstolsförfarandet

Skiljedomsförfarande skall ske i stat som tillträtt Förenta nationernas *Konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar*, upprättad i New York den 10 juni 1958 (*New York-konventionen*). Anspråk som hänskjuts till skiljedom skall anses härröra från ett kommersiellt förhållande eller transaktion enligt artikel 1 i New York-konventionen.

ARTIKEL 11 Avtalsparts samtycke

Vardera avtalsparten lämnar härmed sitt ovillkorliga samtycke till att tvister hänskjuts till internationell skiljedom enligt denna sektion.

ARTIKEL 12

Skriftligt samtycke till Internationell skiljedom av de tvistande parterna

Avtalsparts samtycke enligt artikel 11 tillsammans med antingen investerarens skriftliga hänskjutande av tvisten till internationell skiljedom enligt artikel 10 eller investerarens i förväg lämnade samtycke till sådant hänskjulande skall utgöra skriftligt samtycke samt de tvistande parternas skriftliga överenskommelse att hänskjuta tvisten till avgörande enligt kapitel II av ICSID-konventionen, reglerna för ICSID:s tilläggsfacilitet, artikel 1 av UNCITRAL:s skiljedomsregler, ICC:s skiljedomsregler samt artikel II av New York-konventionen.

Samtycket innebär även godkännande av att en domstol som satts upp enligt artikel 14 för gemensamma förhandlingar rörande två eller flera anspråk tar över jurisdiktionen.

ARTIKEL 13

Bildandet av skiljedomstol

1. Om de tvistande parterna inte träffar annan överenskommelse skall skiljedomstolen bestå av tre ledamöter. De tvistande parterna skall utse en ledamot vardera och komma överens om en tredje ledamot som ordförande.

2. Ledamöter av skiljedomstolar skall ha erfarenhet av internationell rätt och investeringsfrågor.

3. Om en skiljedomstol ej satts upp inom 90 dagar räknat från datum, då anspråket hänsköts till skiljedom på en av de tvistande parternas begäran, skall den ledamot eller de ledamöter som ännu ej utsells nomineras av ett nomineringsorgan. För skiljedom enligt artikel 9, stycke i) till iii) skall ICSID:s generalsekreterare vara nomineringsorgan och för skiljedom enligt artikel 9, stycke iv) skall den Internationella Handelskammarens Internationella Skiljedomstol vara nomineringsorgan. Ordföranden i skiljedomstolen får inte vara medborgare i någon av avtalsparterna.

ARTIKEL 14

Sammanföring av två eller flera anspråk

1. I händelse en investerare hänskjuter ett anspråk för ett företags räkning vilket utgör investerarens investering och en annan investerare eller andra investerare som är delägare i samma företag utan att kontrollera det, samtidigt hänskjuter anspråk för sin räkning med anledning av samma avtalsbrott; eller, om två eller flera anspråk hänskjuts till skiljedom i skilda domstolsförhandlingar hämförliga till gemensamma legala eller faktiska tvistefrågor kan den tvistande avtalsparten begära att alla eller delar av anspråken hänskjuts till gemensam prövning av en särskild skiljedomstol upprättad enligt denna artikel.

2. Den tvistande avtalsparten skall överlämna begäran till varje investerare som är part i de förfaranden som man söker föra samma.

3. En gemensam domstol som sätts upp enligt denna artikel skall upprättas enligt UNCITRAL:s skiljedomsregler och föra sina förhandlingar i enlighet med dessa regler med undantag för de förändringar som följer av denna sektion. ICSID:s generalsekreterare skall utse ledamöterna av skiljedomstolen.

4. Skiljedomstolen skall ta över jurisdiktion över alla eller delar av tvisterna, medan övriga skiljedomsförarandet skall ställas in eller skjutas upp, beroende på vilket som är lämpligast, om domstolen, efter att ha prövat parternas inenningar, beslutar att detta bäst tjänar intresset av att få till stånd en rättvis och effektiv lösning av tvisterna och att tvisterna faller inom ramen för denna artikel.

5. Skiljedomstol som sätts upp enligt denna artikel får på samma grund och med samma verkan som under stycke 4 besluta, på begäran av den tvistande avtalsparten, om den skall ta över jurisdiktion över hela eller del av en tvist som faller inom ramen för denna artikel och som hänskjuts till skiljedom efter det att gemensamma domstolsförhandlingar inlettts.

ARTIKEL 15
Skadeersättning

Tvistande avtalspart skall inte åberopa som försvar, genfordran, rätt till motfordran eller av någon annan anledning att gottgörelse eller annan ersättning mottagits eller kommer att mottagas för hela eller delar av den påstådda förlusten eller skadan till följd av skadeersättning, garantiavtal eller försäkring. Trots detta kan avtals parten begära bevis för att den som betalar ersättning har medgivit att investeraren utövar sin rätt att begära ersättning.

ARTIKEL 16
Tillämplig lag

En skiljedomstol som upprättats enligt denna sektion skall avgöra tvisten på grundval av detta avtal och tillämpliga internationella rättsregler och principer.

ARTIKEL 17
Domar och verkställighet

1. Skiljedom kan erbjuda följande former av ersättning:

- a) en förklaring att avtalsparten underlätit att uppfylla sina förpliktelser under detta avtal;
- b) ekonomisk ersättning, inklusive ränta från den dag då förlusten eller skadan uppstod till dess att betalning sker;
- c) återställande in natura om så är lämpligt, förutsatt att avtals parten kan betala ersättning istället om ett återställande ej låter sig göra, samt
- d) varje annan åtgärd som de tvistande parterna är överens om.

2. Skiljedom skall vara slutgiltig och bindande enbart för de tvistande parterna och enbart med avseende på det speciella fallet.

3. Tillämpliga skiljedomsregler gäller för offentliggörandet av skiljedom.

4. En skiljedomstol skall inte ålägga en avtalspart att erlägga skadestånd som straff.

5. Vardera avtalsparten skall utan dröjsmål genomföra vad som bestämts i varje skiljedom som utfärdats enligt denna artikel i förhandlingar som avtalsparten deltagit i samt tillse att domen verkställs inom avtalspartens territorium.

ARTIKEL 18

Undantag

Bestämmelserna rörande avgörande av tvister enligt denna sektion gäller inte för beslut som fattats av en avtalspart vilka enligt gällande lagstiftning och av nationella säkerhetsskäl förbjuder eller inskränker rätten för investerare från den andra avtalsparten att förvärva en investering inom den förstnämnda avtalspartens territorium som ägs eller kontrolleras av dess medborgare.

SEKTION II

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN AVTALSPARTERNA

ARTIKEL 19

Tvister mellan avtalsparterna

1. Tvister mellan avtalsparterna rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal skall om möjligt lösas genom förhandlingar mellan avtalsparternas regeringar.

2. Om tvisten inte kan lösas på så sätt inom sex månader efter datum då endera avtalsparten begärde sådana förhandlingar skall den hänskjutas till skiljedomstol på begäran av endera avtalsparten.

3. Skiljedomstolen skall sättas upp från fall till fall genom att avtalsparterna utser en ledamot var. Dessa två ledamöter skall sedan komma överens om att en medborgare från tredje land, som skall utses av avtalsparternas regeringar till ordförande. Ledamöterna skall utses inom två månader och ordföranden inom fyra månader räknat från datum då endera avtalsparterna meddelat den andra avtalsparten om sin önskan att hänskjuta tvisten till en skiljedomstol.

4. Om tidsbegränsningarna enligt punkt 3 i denna artikel ej respekterats får endera avtalsparten, i avsaknad av annan överenskommelse, anmunda presidenten i den Internationella domstolen att göra de nödvändiga utnämningarna.

5. Om presidenten i den Internationella domstolen är förhindrad att fullgöra uppgiften enligt punkt 4 i denna artikel eller om denne är medborgare i endera avtalsparten skall vicepresidenten anmudas att göra de nödvändiga utnämningarna. Om denne i sin tur är förhindrad att fullgöra denna uppgift eller är medborgare i endera avtalsparten skall den till tjänsteåren äldste domstolsledamoten anmudas att göra dessa utnämningar, förutsatt vederbörande ej är förhindrad eller medborgare i endera avtalsparten.

6. Skiljedomstolen skall avgöra tvister på grundval av bestämmelserna i detta avtal samt tillämpliga internationella rättsregler och principer.

7. Skiljedomstolens avgöranden skall fattas genom majoritetsbeslut och vara slutgiltiga och bindande för avtalsparterna. Respektive avtalspart skall bärta kostnaderna för den av sig utsedde ledamoten och för sitt deltagande i skiljedomsförfaranet. Kostnaderna för ordföranden och alla andra kostnader skall delas lika mellan de båda avtalsparterna. Skiljedomstolen kan dock besluta att en högre andel av kostnaderna skall bäras av en av avtalsparterna. I alla andra avseenden skall skiljedomstolen själv fastställa sin arbetsordning.

8. En tvistande avtalspart får inte vidta rättsliga åtgärder enligt denna artikel med anledning av en tvist rörande kränkning av en investerares rättigheter som denne investerare hänskjutit eller gått med på att hänskjuta till förhandlingar enligt kapitel II, sektion I, om inte den tvistande avtalsparten underlåtit att finna sig i eller att följa en dom som utfärdats av en sådan domstol. Kärande avtalspart kan i sådana förhandlingar söka uppnå:

- a) ett fastställande av att underlåtelsen att finna sig i eller följa den slutgiltiga domen ej är förenlig med förpliktelserna under detta avtal, och
- b) en rekommendation att avtalsparten finner sig i eller följer den slutgiltiga domen.

KAPITEL TRE: AVSLUTANDE BESTÄMMELSER

ARTIKEL 20

Tillämpning av avtalet

Detta avtal skall tillämpas på alla investeringar, vare sig de gjorts före eller efter avtalets ikrafträdande, men skall inte tillämpas på någon tvist rörande en investering som uppstått på grund av händelser som inträffat, eller något anspråk rörande en investering som avgjorts, före avtalets ikrafträdande.

ARTIKEL 21

Ikrafträdande, varaktighet och uppsägning

1. Avtalsparterna skall notifiera varandra när de konstitutionella formaliteterna för detta avtals ikrafträdande har uppfyllts. Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter dagen för mottagandet av den sista notifieringen.

2. Detta avtal skall gälla för en tid av tio år. Det skall därefter fortsätt gälla till dess att tolv månader förflyttit från datum då endera avtalsparlen skriftligen meddelat den andra avtalsparten sitt beslut att säga upp det.

3. Beträffande investeringar gjorda före dagen för avtalets upphörande skall bestämmelserna i artikel 1-20 av detta avtal fortsätta att gälla för en tid av ytterligare tio år räknat från dagen för avtalets upphörande.

Till bekräftelse härav har undertecknade därtill vederbörligen be myndigade ombud undertecknat detta avtal.

Upprättat i Stockholm den 3 Oktober 2000 i två exemplar på spanska, svenska och engelska språket med samtliga tre texter lika autentiska. I händelse av skiljaktig tolkning skall den engelska texten gälla.

FÖR MEXIKOS FÖRENTA STATERS
REGERING

FÖR KONUNGARIKET SVERIGES
REGERING

PROTOKOLL

Vid undertecknandet av avtalet om främjande och ömsesidigt skydd av investeringar mellan Konungariket Sveriges regering och Mexikos Förenta Staters regering har de undertecknade bemyndigade ombuden enats om följande bestämmelser vilka skall betraktas som en integrerad del av avtalet.

Till artikel 1, första stycket

Att vissa företeelser ej omfattas av definitionen av begreppet *investering* har ingen inverkan på andra rättigheter och skyldigheter förbundna med sådana företeelser.

Till artikel 1, första stycket 1 a)

1. Med avseende på artikel 4 skall alla tillhöriga ett företag som utgör en investering tas i betraktnamde när företaget värderas i syfte att fastställa ersättning i händelse av expropriation.

2. Beträffande ägande eller kontroll av ett företag innebär *ägor eller kontrollerar* att företaget är

- i) *ägt* av en investerare från en avtalspart om mer än 50 procent av kapitalet rättsmäligt ägs av en sådan investerare, eller
- ii) *kontrolleras* av en investerare från en avtalspart om sådan investerare har en majoritet av rösterna i företaget genom sina aktier.

Till bekräftelse härav har undertecknade därtill vederbörligen bemyndigade ombud undertecknat detta avtal.

Upprättat i Stockholm den 3 Oktober 2000 i två exemplar på spanska, svenska och engelska språket med samtliga tre texter lika autentiska. I händelse av skiljaktig tolkning skall den engelska texten gälla.

FÖR MEXIKOS FÖRENTA STATERS
REGERING

FÖR KONUNGARIKET SVERIGES
REGERING

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS DU MEXIQUE
ET LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE SUÈDE CONCERNANT
LA PROMOTION ET LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement des États-Unis du Mexique et le Gouvernement du Royaume de Suède,

Désireux d'intensifier la coopération économique à l'avantage mutuel des deux pays et de maintenir des conditions justes et équitables pour les investissements par des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que la promotion et la protection réciproque desdits investissements favoriseront l'expansion des relations économiques entre les deux Parties contractantes et stimuleront les initiatives en matière d'investissement,

Sont convenus de ce qui suit :

CHAPITRE PREMIER : DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme 'investissement' désigne les avoirs de toute nature détenus ou contrôlés, directement ou indirectement, par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, et notamment mais non exclusivement :

- a) une entreprise constituée ou organisée selon la législation de la dernière Partie contractante ;
- b) les actions et autres formes de participation dans une entreprise ;
- c) les créances monétaires et droits à d'autres avoirs ou à toute prestation ayant une valeur économique, à l'exception :
  - i) des créances monétaires découlant uniquement de contrats commerciaux pour la vente de biens ou de services ;
  - ii) de l'octroi de crédits pour une opération commerciale, tel le financement commercial ;
  - iii) des crédits d'une échéance inférieure à 3 ans,

par une personne physique ou morale sur le territoire d'une Partie contractante à une personne physique ou morale sur le territoire de l'autre Partie contractante. Toutefois, l'exception concernant les crédits ayant une échéance inférieure à 3 ans et l'octroi d'un crédit pour une opération commerciale, tel le financement commercial, ne s'appliquent pas aux crédits accordés par un investisseur d'une Partie contractante à une entreprise constituée ou organisée selon la législation de l'autre Partie contractante, qui est son investissement.

- d) les droits de propriété intellectuelle, les procédés techniques, les noms commerciaux, le savoir-faire et la clientèle ;
- e) les intérêts découlant de l'engagement de capitaux ou d'autres ressources sur le territoire d'une Partie contractante pour une activité économique sur ce territoire, par exemple, en raison de
  - i) contrats qui supposent la présence de biens d'un investisseur sur le territoire de cette Partie contractante, notamment des contrats de crédit-bail, des contrats clés en main, des contrats de construction ou des contrats de concessions, ou
  - ii) contrats dont la rémunération est essentiellement fonction de la production, des recettes ou des profits d'une entreprise ;
- f) tous autres biens mobiliers et immeubles, acquis ou utilisés pour un avantage économique ou à d'autres fins commerciales, ainsi que tous autres droits de propriété, tels qu'hypothèques, gages, nantissements, usufruits, concessions et droits similaires.

Toute modification apportée à la forme dans laquelle les biens sont investis n'affecte pas leur caractère d'investissement, à condition que le résultat de ladite modification soit inclus dans la définition de l'investissement. Les revenus d'un investissement sont soumis au même traitement et font l'objet de la même protection qu'un investissement.

Une obligation de paiement d'une Partie contractante ou d'une entreprise d'État ou d'octroi d'un crédit à une Partie contractante ou à une entreprise d'État n'est pas considérée comme un investissement.

2. Le terme "investisseur" désigne, dans le cas d'une Partie contractante:

- a) Toute personne physique qui est ressortissant d'une Partie contractante en vertu des lois de cette Partie contractante ; et
- b) Toute personne morale constituée conformément aux lois de cette Partie contractante effectuant un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante.

3. Le terme "revenus" désigne les montants rapportés par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, les intérêts, les plus-values, les dividendes, les redevances ou les honoraires.

4. Le terme "territoire" désigne la zone terrestre, la zone maritime et la mer territoriale de chacune des Parties contractantes, ainsi que la zone économique exclusive, le fond et le sous-sol marins sur lesquels la Partie contractante exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa compétence.

Article 2 Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante, sous réserve de sa politique générale en matière d'investissements étrangers, encourage sur son territoire les investissements par les investisseurs de l'autre Partie contractante et accueille ces investissements conformément à sa législation.
2. Chaque Partie contractante, sous réserve des ses lois et règlements en matière d'entrée, de séjour et de travail d'une personne physique, examine favorablement et de bonne

foi les demandes des investisseurs de l'autre Partie contractante et du personnel clé qui est employé par ces investisseurs, notamment les membres de leurs familles, relatives à l'entrée et à la sortie et au séjour sur son territoire aux fins de mener des activités liées à l'exécution ou la gestion, l'utilisation, la jouissance ou la cession d'un investissement.

3. Les investissements des investisseurs d'une Partie contractante se verront accorder en tout temps un traitement juste et équitable, conformément aux normes internationales pertinentes du droit international. Aucune Partie contractante n'entravera par des mesures arbitraires ou discriminatoires la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la cession desdits investissements.

Article 3 Traitement national et traitement de la nation la plus favorisée accordé aux investissements

1. Chaque Partie contractante accorde aux investissements effectués sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements de ses propres investisseurs ou des investisseurs d'États tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur prévalant.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article, une Partie contractante ne sera pas tenue d'accorder aux investisseurs de l'autre Partie contractante et à leurs investissements le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège qui est accordé, en vertu de l'appartenance ou de l'association à une union douanière, un marché commun ou une zone de libre-échange, à des investisseurs d'un État tiers et à leurs investissements.

3. Le présent article ne s'applique pas à des mesures fiscales. Aucune disposition du présent Accord n'affecte les droits et obligations de l'une ou l'autre Partie contractante découlant d'une convention fiscale. En cas de divergence entre les dispositions du présent Accord et celles de toute convention fiscale, les dispositions de cette dernière prévaudront.

Article 4 Expropriation et indemnisation

1. Aucune Partie contractante ne pourra directement ou indirectement exproprier ou nationaliser un investissement d'un investisseur de l'autre Partie contractante ou prendre une mesure ayant un effet équivalent (ci-après dénommée "expropriation"), si ce n'est :

- a) pour des raisons d'intérêt public ;
- b) sur une base non discriminatoire ;
- c) en conformité avec l'application régulière de la loi ; et
- d) moyennant le versement d'une indemnité conformément aux paragraphes 2 et 3.

2. L'indemnité sera équivalente à la juste valeur marchande de l'investissement exproprié immédiatement avant que l'expropriation n'ait lieu (date de l'expropriation). La juste valeur marchande ne tiendra compte d'aucun changement de valeur résultant du fait que l'expropriation envisagée était déjà connue avant la date de l'expropriation. Les critères d'évaluation comprendront la valeur normale, la valeur de l'actif, notamment la valeur fiscale déclarée des biens corporels ainsi que tout autre critère applicable au calcul de la juste valeur marchande, selon qu'il sera approprié.

3. L'indemnité sera versée sans délai, sera pleinement réalisable et librement transférable. Si le versement de l'indemnité est retardé, le montant sera versé tel qu'il mettra l'investisseur dans une situation non moins favorable que la position dans laquelle il se serait trouvé si l'indemnité avait été versée immédiatement à la date de l'expropriation, y compris des intérêts à un taux commercialement raisonnable, courant de la date de l'expropriation jusqu'à la date du versement.

Article 5 Indemnisation pour pertes

Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des dommages ou des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'un État d'urgence national, d'une révolte, d'une insurrection ou d'une émeute, bénéficieront de la part de cette autre Partie contractante d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un État tiers en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, le dédommagement ou toute autre forme de règlement. Les paiements qui en résultent seront transférables sans délai dans une monnaie librement convertible.

Article 6

1. Chaque Partie contractante autorise sans délai le transfert en monnaie librement convertible des paiements afférents à un investissement, notamment:

- a) les bénéfices ;
- b) les montants découlant de la vente totale ou partielle ou de la cession d'un investissement ;
- c) les paiements au titre d'un contrat ou accord de prêt ;
- d) l'indemnisation versée conformément aux dispositions des articles 4 et 5 ; et
- e) les bénéfices et autres rémunérations du personnel engagé à l'extérieur et travaillant dans le cadre de l'investissement.

2. Les transferts visés dans le présent Accord sont effectués au taux de change du marché en vigueur à la date du transfert applicable aux opérations au comptant dans la monnaie à transférer. Si un taux du marché n'est pas disponible pour le change, le taux de change applicable sera le plus récent taux de conversion des monnaies en Droits de change spéciaux.

3. Nonobstant le paragraphe 1 ci-dessus, une Partie contractante peut retarder ou interdire un transfert, par l'application équitable, non discriminatoire et de bonne foi de mesures :

- a) pour protéger les droits des créanciers ;
- b) relatives aux lois et règlements ou pour assurer l'application des lois et règlements :
  - i) en matière d'émission, d'échange et de transaction portant sur des titres, des instruments à terme et des instruments dérivés,
  - ii) relatifs aux rapports ou dossiers de transfert, ou

c) relatives à des infractions pénales et des décisions ou jugements dans des procédures d'arbitrage.

Toutefois, la Partie contractante n'utilisera pas lesdites mesures et leur application comme moyen d'éviter de donner suite aux engagements et obligations qui lui incombent en vertu du présent Accord.

4. En cas de graves difficultés ou de menace de difficultés de balance des paiements, chaque Partie contractante peut temporairement limiter les transferts à condition que ladite Partie contractante applique des mesures ou un programme conformément aux règles du Fonds monétaire international. Ces restrictions sont appliquées sur une base équitable, non discriminatoire et de bonne foi.

Article 7 Subrogation

1. Si une Partie contractante ou son organisme désigné effectue un paiement au profit d'un de ses investisseurs, au titre d'une garantie contre les risques non commerciaux qu'elle a accordée pour un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante, cette autre Partie contractante reconnaît le transfert des droits ou du titre dudit investisseur à la première Partie contractante ou à son organisme désigné et le droit de la première Partie contractante ou de son organisme désigné lesdits droits ou de bénéficier dudit titre par subrogation.

2. À moins que les Parties contractantes n'en décident autrement par écrit, en cas de différend, seul l'investisseur ou une personne morale privée à laquelle la Partie contractante ou son organisme désigné a attribué ses droits peut engager une procédure ou prendre part à une procédure devant un tribunal national ou soumettre l'affaire à l'arbitrage international conformément aux dispositions de la Section I du Chapitre II.

CHAPITRE DEUX : REGLEMENT DE DIFFÉRENDS

SECTION I

REGLEMENT DE DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE CONTRACTANTE

Article 8 Étendue et statut

1. Cette section de l'Accord établit les règles régissant la soumission à l'arbitrage international par un investisseur d'une Partie contractante d'un différend avec l'autre Partie contractante.

2. Un investisseur d'une Partie contractante peut soumettre à l'arbitrage, pour son propre compte ou pour le compte d'une entreprise constituée ou organisée selon la législation de l'autre Partie contractante qui est un investissement dudit investisseur, une revendication découlant d'un manquement allégué à une obligation de cette autre Partie contractante au titre du présent Accord qui cause une perte ou un dommage pour l'investisseur ou son investissement.

3. Un investisseur d'une Partie contractante ne peut alléguer que la Partie contractante a manqué à une obligation en vertu du présent Accord dans le cadre d'un arbitrage ou d'une procédure devant un tribunal national ou un tribunal administratif de cette Partie contractante. Lorsqu'une entreprise constituée ou organisée conformément à la législation d'une Partie contractante qui est un investissement d'un investisseur de l'autre Partie contractante, allègue dans la procédure intentée devant un tribunal national ou un tribunal administratif que la première Partie contractante a manqué à une obligation découlant du présent Accord, l'investisseur ne peut pas alléguer un manquement dans le cadre d'un arbitrage au titre du présent Accord.

4. Une entreprise qui est un investissement ne peut présenter de revendication au titre de la présente Section.

5. Seules les réclamations découlant des faits survenus après l'entrée en vigueur du présent Accord peuvent être soumises à arbitrage.

6. Un investisseur ne peut soumettre une revendication à l'arbitrage que si, et lorsqu'il agit pour le compte d'une entreprise constituée ou organisée conformément à la législation de l'autre Partie contractante qui est un investissement dudit investisseur, l'investisseur et l'entreprise renoncent à leur droit d'engager ou de poursuivre devant un tribunal administratif, un tribunal judiciaire ou autre instance de règlement de différends, une procédure concernant la mesure de la Partie contractante en cause qui est alléguée constituer un manquement à l'Accord, à l'exception de procédures visant une réparation par voie d'injonction, déclaratoire ou extraordinaire, ne comportant pas le paiement de dommages, devant un tribunal administratif ou judiciaire conformément aux lois de la Partie contractante en cause.

7. Lorsqu'une Partie contractante, partie à un différend, a privé un investisseur, partie à un différend, du contrôle d'une entreprise une dispense au titre du paragraphe 6 ne sera pas requise.

Article 9 Moyens de règlement, délais et notification

1. Les différends seront réglés, dans la mesure du possible, par voie de négociations ou de consultations.

2. Si le différend n'est pas réglé conformément au paragraphe 1 et à condition que 6 mois se soient écoulés à compter de la date à laquelle l'investisseur, par notification écrite à la Partie contractante, a soulevé le différend, et que son intention de soumettre une revendication à l'arbitrage ait été notifiée par écrit au moins 60 jours à l'avance, mais pas plus de 4 ans à compter de la date à laquelle l'investisseur a eu connaissance ou aurait dû avoir connaissance des faits qui ont donné lieu au différend, l'investisseur peut choisir de soumettre le différend à la procédure de règlement, conformément au présent article, en le portant devant :

i) le Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (le 'Centre'), établi en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre les États et ressortissants d'autres États (la 'Convention du CIRDI'), si la Partie contractante de l'investisseur et la Partie contractante qui est partie au différend sont toutes deux parties à la Convention ;

- ii) le Centre en vertu du Règlement régissant le Mécanisme supplémentaire pour l'administration de procédures par le Secrétariat du Centre, si une seule Partie contractante est partie à la Convention du CIRDI ;
- iii) un tribunal arbitral constitué pour la circonstance aux termes du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international ('CNUDCI') ;
- iv) la Chambre de commerce internationale, par un tribunal constitué pour la circonstance conformément à ses règles d'arbitrage.

3. La notification visée au paragraphe 2 précisera :

a) le nom et l'adresse de l'investisseur qui est partie au différend et, lorsqu'une revendication est présentée par un investisseur d'une Partie contractante au nom d'une entreprise, le nom et l'adresse de l'entreprise ;

b) les dispositions du présent Accord pour lesquelles un manquement est allégué et toutes autres dispositions pertinentes ;

c) les questions et le fondement factuel de la revendication ; et

d) la réparation recherchée et le montant approximatif des dommages réclamés.

4. Les règles d'arbitrage applicables régiront l'arbitrage, sauf dans la mesure modifiée par la présente section.

Article 10 Lieu d'arbitrage

Tout arbitrage se tiendra dans un État qui est partie à la Convention des Nations Unies pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères, signée le 10 juin 1958 à New York (la "Convention de New York"). Toute plainte soumise à l'arbitrage sera réputée découler d'une relation ou d'une transaction commerciale aux fins de l'article premier de la Convention de New York.

Article 11 Consentement de la Partie contractante

Chaque Partie contractante donne par les présentes son consentement inconditionnel à la soumission d'un différend à l'arbitrage international conformément à la présente section.

Article 12 Acceptation écrite par les parties au différend de l'arbitrage international

Le consentement donné par une Partie contractante à l'article 11 ainsi que la soumission par écrit du différend à l'arbitrage par l'investisseur conformément à l'article 10 ou l'acceptation préalable par écrit par l'investisseur de cette soumission, constituent le consentement écrit et l'acceptation écrite des parties au différend de sa soumission à la procédure de règlement aux fins du Chapitre II de la Convention du CIRDI, des règles du Mécanisme supplémentaire du CIRDI, de l'article premier des Règles d'arbitrage de la CNUDCI, des règles d'arbitrage de la CCI et de l'article II de la Convention de New York.

Le consentement comprend l'exercice de la compétence sur le différend par un tribunal constitué en vertu de l'article 14 sur la jonction d'instances pour les plaintes multiples.

Article 13 Constitution du tribunal arbitral

1. À moins que les parties au différend n'en conviennent autrement, le tribunal arbitral sera composé de trois membres. Chaque partie au différend désignera un membre et les parties au différend désigneront un troisième membre en tant que président.

2. Les membres des tribunaux d'arbitrage doivent avoir l'expérience du droit international et des questions d'investissement.

3. Si un tribunal n'a pas été constitué dans les 90 jours suivant la date à laquelle la plainte a été soumise à l'arbitrage, à la demande d'une des parties au différend, le membre ou les membres non encore désignés seront désignés par une instance de désignation. Dans le cas d'un arbitrage conformément aux paragraphes i) à iii) de l'article 9, l'instance de désignation sera le Secrétaire général du CIRDI et, dans le cas d'un arbitrage conformément au paragraphe iv), l'instance de désignation sera la Cour internationale d'arbitrage de la CCI. Le Président du tribunal arbitral ne sera pas un ressortissant d'une des Parties contractantes.

Article 14 Jonction d'instances

1. Lorsqu'un investisseur soumet une plainte au nom d'une entreprise qui est son investissement et, simultanément, un autre investisseur ou d'autres investisseurs participant à la même entreprise, mais sans la contrôler, soumettent une plainte en leur nom pour le même manquement au présent Accord, ou lorsque deux plaintes ou davantage sont soumises à l'arbitrage dans des procédures distinctes en raison de points communs de fait ou de droit, la Partie contractante, qui est partie au différend, peut demander que l'ensemble ou une partie des plaintes soit consolidé aux fins d'examen par un tribunal arbitral distinct constitué en vertu du présent article.

2. La Partie contractante, partie au différend, remet la demande à chaque investisseur, qui est partie aux instances qu'elle cherche à consolider.

3. Un tribunal de jonction d'instances, établi en vertu du présent article sera régi par les règles d'arbitrage de la CNUDCI et mènera ses procédures conformément auxdites règles, dans la mesure où elles ne sont pas modifiées par la présente section. Les membres du tribunal arbitral seront nommés par le Secrétaire général du CIRDI.

4. Le tribunal arbitral assumera la juridiction sur l'ensemble ou une partie des différends et les autres procédures arbitrales seront suspendues ou ajournées, le cas échéant, si après examen des points de vue des parties, il décide que ce faisant, l'intérêt d'un règlement équitable et efficace des différends sera mieux servi et que les différends rentrent dans le cadre du présent article.

5. À la demande de la Partie contractante, partie au différend, le tribunal arbitral constitué en vertu du présent article peut décider, sur la même base et avec le même effet qu'en vertu du paragraphe 4, d'exercer son pouvoir sur la totalité ou une partie d'un différend relevant dans le cadre du présent article qui est soumis à l'arbitrage après l'engagement d'une procédure de jonction d'instances.

Article 15 Indemnisation

Une Partie contractante, partie au différend, ne pourra pas alléguer, à des fins de défense, de demande reconventionnelle, de compensation ou autres fins, qu'une indemnité ou autre compensation pour la totalité ou une partie des dommages allégués a été reçue au titre d'un contrat d'assurance ou de garantie. Néanmoins, la Partie contractante peut demander des éléments de preuve que la partie compensatrice accepte que l'investisseur exerce le droit à la réclamation de la compensation.

Article 16 Droit applicable

Un tribunal établi en vertu de la présente section règle les différends conformément au présent Accord et aux règles et principes de droit international applicables.

Article 17 Sentences et exécution

1. Les formes de réparation accordées par les sentences arbitrales peuvent consister à :
  - a) déclarer que la Partie contractante a manqué de se conformer à ses obligations découlant du présent Accord ;
  - b) imposer une compensation pécuniaire, qui comprendra les intérêts courant de la date à laquelle la perte ou le dommage a été subi jusqu'à la date de paiement ;
  - c) demander la restitution en nature, le cas échéant, étant entendu que la Partie contractante peut payer une compensation pécuniaire en lieu et place lorsque la restitution en nature n'est pas pratique ; et
  - d) avec l'accord des parties au différend, imposer toute autre forme de réparation.
2. Les décisions arbitrales sont définitives et ont force exécutoire pour les parties au différend et uniquement concernant le cas d'espèce.
3. Les règles d'arbitrage applicables s'appliquent à la publication d'une décision.
4. Un tribunal arbitral n'ordonnera pas à une Partie contractante de payer des dommages punitifs.
5. Chaque Partie contractante exécute sans délai toute décision prise conformément au présent article au titre d'instances dont elle est partie et prend, sur son territoire, des dispositions pour l'exécution effective de ladite décision.

Article 18 Exclusions

Les dispositions de règlement des différends de la présente section ne s'appliquent pas aux règlements adoptés par une Partie contractante qui, conformément à sa législation, et pour des raisons de sécurité nationale, interdit ou limite l'acquisition par des investisseurs de l'autre Partie contractante d'un investissement sur le territoire de la première Partie contractante, détenu ou contrôlé par ses ressortissants.

SECTION II

REGLEMENT DES DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

Article 19 Différends entre les Parties contractantes

1. Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord sont, dans toute la mesure du possible, réglés par voie de négociation entre les gouvernements des deux Parties contractantes.
2. Si le différend ne peut être ainsi réglé dans un délai de 6 mois suivant la date à laquelle ces négociations ont été demandées par l'une ou l'autre Partie contractante, il est porté, sur demande de l'une ou l'autre Partie contractante, devant un tribunal arbitral.
3. Le tribunal arbitral est constitué pour chaque cas particulier, chaque Partie contractante désignant un membre. Ces deux membres choisissent alors un ressortissant d'un État tiers en tant que Président, qui doivent désigner les gouvernements des deux Parties contractantes. Les membres sont désignés dans les deux mois, et le Président dans les quatre mois qui suivent la date à laquelle une Partie contractante a signifié à l'autre Partie contractante son souhait de porter le différend devant un tribunal arbitral.
4. Si les délais stipulés au paragraphe 3 du présent article n'ont pas été respectés, l'une ou l'autre Partie contractante peut, en l'absence de tout autre accord pertinent, inviter le Président de la Cour internationale de justice à procéder aux désignations nécessaires.
5. Si le Président de la Cour internationale de justice est empêché de remplir la fonction prévue au paragraphe 4 du présent article ou s'il est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, le Vice-Président est invité à procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président est empêché de remplir ladite fonction ou s'il est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, le membre le plus ancien de la Cour, qui n'est pas empêché ou n'est pas ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, est invité à procéder aux désignations nécessaires.
6. Le tribunal arbitral statue en matière de différends conformément aux dispositions du présent Accord et aux règles et principes applicables du droit international.
7. Le tribunal arbitral prend ses décisions à la majorité des voix et les décisions sont définitives et ont force obligatoire pour les Parties contractantes. Chaque Partie contractante assume les frais du membre qu'elle a désigné ainsi que ceux de sa représentation dans la procédure arbitrale. Les frais du Président et tous autres frais sont répartis également entre les deux Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut néanmoins, dans sa décision, indiquer qu'une proportion plus élevée des frais sera assumée par l'une des Parties contractantes. À tous autres égards, la procédure du tribunal arbitral sera déterminée par le tribunal lui-même.
8. Une Partie contractante, partie au différend, n'engage pas de procédure en vertu du présent article concernant un différend lié à la violation des droits d'un investisseur que cet investisseur a soumise, ou a accepté de soumettre à la procédure arbitrale conformément à la section I du Chapitre II, à moins que la Partie contractante, partie au différend, n'ait manqué de respecter une décision rendue par ledit tribunal ou de s'y conformer. La Partie contractante requérante peut rechercher dans ladite procédure :

- a) une détermination que le fait de ne pas respecter la décision finale ou de ne pas s'y conformer est incompatible avec les obligations du présent Accord ; et
- b) une recommandation que la Partie respecte la décision finale ou s'y conforme.

CHAPITRE TROIS : DISPOSITIONS FINALES

Article 20 Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique à tous les investissements effectués, tant avant qu'après l'entrée en vigueur du présent Accord, mais ne s'applique pas aux différends relatifs à un investissement découlant d'événements qui sont survenus ou une plainte concernant un investissement qui a été réglée avant son entrée en vigueur.

Article 21 Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Les Parties contractantes se notifient mutuellement l'accomplissement de leurs formalités constitutionnelles d'entrée en vigueur du présent Accord. L'Accord entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date de réception de la dernière notification.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant une période de 10 ans. Il restera ensuite en vigueur pendant 12 mois à compter de la date à laquelle une des Parties contractantes notifie à l'autre par écrit son intention de dénoncer l'Accord.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date à laquelle prend effet le préavis de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles premier à 20 resteront en vigueur pendant une période supplémentaire de 10 ans à compter de ladite date.

En foi de quoi, les soussignés, à ce dûment mandatés, ont signé le présent Accord.

Fait à Stockholm le 3 octobre 2000, en double exemplaire, en langues espagnole, suédoise et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement des États-Unis du Mexique

[HERMINIO BLANCO MENDOZA]

Pour le Gouvernement du Royaume de Suède

[LEIF PAGROTSKY]

PROTOCOLE

Au moment de signer l'Accord concernant la promotion et la protection réciproque des investissements entre le Gouvernement du Royaume de Suède et le Gouvernement des États-Unis du Mexique, les plénipotentiaires soussignés ont, en outre, accepté les dispositions suivantes qui seront considérées comme faisant partie intégrante de l'Accord.

En ce qui concerne le paragraphe 1 de l'article premier:

L'exclusion de certains éléments de la définition du terme « investissement » est sans préjudice des autres droits et obligations liés auxdits éléments.

En ce qui concerne l'alinéa a) du paragraphe 1 de l'article premier:

1. Aux fins de l'article 4, tous les avoirs d'une entreprise qui est un investissement seront pris en compte lors de l'évaluation de l'entreprise aux fins de déterminer l'indemnisation en cas d'expropriation.

2. Concernant la détention ou le contrôle d'une entreprise, les termes « détention ou contrôle » signifient que l'entreprise est :

i) « détenue » par un investisseur d'une Partie contractante si ledit investisseur est le bénéficiaire effectif de plus de 50 pour cent des parts ; ou

ii) « contrôlée » par un investisseur d'une Partie contractante si ledit investisseur détiennent dans ladite entreprise la majorité des droits de vote attachés à ses parts.

En foi de quoi les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

Fait à Stockholm le 3 octobre 2000, en double exemplaire, en langues espagnole, suédoise et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement des États-Unis du Mexique :

[HERMINIO BLANCO MENDOZA]

Pour le Gouvernement du Royaume de Suède :

[LEIF PAGROTSKY]

